

Almanya, Fransayı Protesto Etti

İngiltere Hariciyesine de Bir Nota Tevdi ediyor

Kahraman
Ordumuzun
Silâh
Kudreti

Ordumuz izmirde Büyük Manevralara Dün Başladı

1-Fransaya karşı Alman-
yada şiddetli bir
mukabele başladı

2- İngiliz - Rus Deniz Anlaşması
Almanyayı Harekete Getirdi

Londra, 12 (Radyo) — Fransız komünistlerinin Alman — Fransız hududundaki vilâyetlerde yaptıkları nümayişler esnasında komünist lideri Torezin söylediği nutuklar Almanyada çok fena bir tesir uyandırmıştır. En son haberlere göre, Almanya Hariciye Nazırı Paristeki sefirine talimat vererek Fransız komünist lideri Torezin nutkunu Fransız Hariciye Nezaretinde protesto etmesini bildirmiştir. Sefir bu protestoyu yarın yapacaktır.

Büyük bir muvafakiyetle biten Trakya manevra larında tanklarımız

Harekâtı
Orgeneral
İzeddin
İdare Ediyor

İzmir, 12 (Tan Muhabirinden) — Türkün askerî kuvvet ve kudretini, askerî bir ahlâk ve disiplin, kuvvetli bir sevk ve idare altında bütün cihana yayan kahraman ordumuz bu sabah (dün) şafakla beraber büyük manevralarına başladı. Bütün halk ordumuzun manevrasile çok yakından ve heyecanla alâkadar olmaktadır.

Garnizon tabikatlarını cidden büyük bir muvaffakiyetle başaran askerî kitalarımız sabahın alaca karanlığı içinde manevralara başlarken gözlerle takılıp kalan başlıca hususiyet şuydu:

Çelik kitalar uzun müddet devam eden hakiki bir harp halinde imişler gibi, yapılan ve başarılan tabikatların verdiği yorgunluğu kuvvetli bir idmanla ırkıma has bir askerî alışkanlıkla unutmuş gibiydiler. Her sa-
vaşta Türkün adını zafer neşesi için-

[Arkası 8 incede]

Türkiyede Yeni Bir Devre: Bakım

Ahmet Emin YALMAN

Bugünkü sayımızın başka bir sütununda Nafia Vekili Ali Çetinkaya ile çok dikkate değer bir mülakat vardır. Bu mülakatın bilhassa bir noktası üzerinde birçok okuyucularımız duracaklardır.

Nafia Vekili, bütün yeni yapılan yollar üzerinde vekâletin bakım teşkilâtı kurduğunu, bir yolun muhtelif kısımlarının bakımı ihtiyacı derecesine göre, 10, 15, veya 20 kilometrelik mesafelerde bekçi kulüpleri kurulduğunu, bir çavuşun idaresinde dört, beş kişilik amele kollarının, mesuliyetleri içindeki yol parçasını iyi bir halde bulundurmaya vazife siyle mükellef tutulduklarını anlatmıştır.

İş böyle teşkilât yapmak ve hüsnüniyet göstermekle de kalmamıştır. Diğer membalardan tahkikimize göre Ali Çetinkayanın ele aldığı her bayındırlık işi gibi, bakım işi de yürümüştür. Kurulan teşkilât vazifesini tam bir surette yapmıştır. Üzerinde bütün bir yaz mevsimi münakale devam edildiği yollar, üstünden henüz silindir geçmiş yeni bir yol manzarasını göstermektedir.

Hayatımızda bakımsızlık

Memleketimizin umumi hayatına bakımın girmesi mühim bir hâdisedir. Bugüne kadar memlekette ünran hareketinin, maşineleşme tecrübelerinin en ziyade aksaklık gösterdiği nokta, bakımsızlıktır. Memlekette ünran ve yenilik ihtiyacını duyan hiç bir vatandaş yoktur ki bu bakımsızlık derdinin azabını çekmesin, bu yüzden israfına uğrayan kuvvet ve vasıtalarına acımasın.

Nafia usullerimizde (tamiratı mütemadiye) diye muğlak bir tabir vardır. Fakat bu tabir, kâğıt üzerinde uyumağa mahkûmdur. Yollarımızda hiç bir nevi bakım yoktur. Yeni yapılan bir yolun üzerinden pek kısa bir müddet seve seve geçilebilirdi. Bir müddet sonra bakımsızlık yüzünden yol geçilmez bir hale gelir; münakale, müsait mevsimlerde kir yollarına intikal ederdi. Nihayet günün birinde bu yolu "tamir", ihtiyacı görüldüğü zaman hakikatte yapılan iş, yolu hem ökmek, hem de yeni baştan yapmaktır.

[Arkası 7 incede]

TOREZİN SOZLERİ

Torez Almanyaya ağır ithamlar savurmuş, Hitlerin Fransayı mahvetmek istediğini, son nutuklarının ve hele Hitlerin "kavgam", adındaki kitabının buna delil olduğunu söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

"Biz komünistler nefret ettiğimiz Hitlerin, bütün nutuklarında bize tehdit savurmasına tahammül edemeyiz. Biz komünistler namuslu bir zenciyi Hitlerle tercih ederiz. Hitlerin ajanları hapse tıkmalıdır.

ALMANYADA VAHDET

Torezin bu ağır sözleri Almanyada derin bir hiddetle karşılanmış ve şiddetli mukabelelere yol açmıştır. Alman gazeteleri ateş püskürüyorlar.

Berlin, 12 (A.A.) — Uhr Blatt gazetesi, Fransız komünistlerinin Alman hududundaki nümayişlerinden bahseden yazılarını başına "Alman devlet şefine hakaretler", ve "Strazburgta kızıl kin nümayişleri", başlık-

[Arkası 8 incede]

Belgratta Siyasî Mülâkatlar

Rüştü Aras, Köse
ivanof, Antonesco

Belgrat, 12 (Radyo) — Bulgar Başvekili Köseivanof buraya geldi, Başvekili Stoyadinoviç ile uzun süren siyasî bir mülakat yaptı ve sonra Kral Naibi Prens Pol tarafından kabul edildi. Romanya Hariciye Nazırı, Antonesco da burada iki saat kalarak görüşmeler yaptı. Bu arada Balkan Antantı Reisi Tefrik Rüştü Arasın da Belgradı ziyaret etmesi Avrupa siyasî mehafilinde ehemmiyetle karşılanmakta ve çok mânâlı görülmektedir.

Trakya manevrasının dan başka bir görünüş

Suriyede Kanlı Hâdiseler

Halepte 3 ölü,
30 Yaralı Var

Beyrut, 12 (A.A.) — Bugün Halepte hristiyan cemiyeti mensupları ile genç müslümanlar arasında bir kavga çıkmış ve polis, asker kuvvetlerine müracaata mecbur olmuştur. İki kişi Ermeni olmak üzere 3 kişi ölmüş, 30 kişi yaralanmıştır. Halepteki hristiyan dükkânları ile Ermeni kasap dükkânları kâmilen kapanmıştır. Müretteplerin grevi sükûn için devam etmektedir.

Halep, 12 (A.A.) — "Beyaz nişan", denilen hristiyan grupu azası ile genç müslümanlar arasında vukua gelen arbedede hançerle üç kişi öldürülmüş ve üç kişi yaralanmıştır. Hristiyanların dükkânları kapatılmıştır.

Yugoslav Başvekili Ankarada

Ankara, 12 (TAN muhabirinden) — Dost Yugoslavyanın muhterem Başvekili M.Stoyadinoviç Cumhuriyet Bayramı şenliklerinde bulunmak üzere buraya gelecektir.

M. Stoyadinoviç ayın 27 sinde İstanbulla gelip akşam Ankaraya hareket edecek. Millet Meclisinin ilk toplantı celsesinde de bulunduktan sonra gelecek ayın ikisinde İstanbulla ve oradan da memleketine dönecektir.

Türk altınının kıymeti bin kuruşu geçti Mark Düşecek mi?

İhracat Tacirleri Hükûmetin Şimdiden Tedbir Almasını İstediler

Ankara, 12 (Tan Muhabirinden) — Altının borsa harici bin kuruştan yukarıya çıkması üzerine Merkez Bankasının ne düşünmekte olduğunu anlamak üzere Merkez Bankası Umum Müdürü Salâhattine müracaat ettim. Bana şunları söyledi.

Merkez Bankası Müdürü
Salâhattin

"— Cihanın nakit sahasında geçirmekte olduğu şu büyük buhran sırasında yıllardanberi altın esasında sadakatini ihlâl etmemiş bazı devletlerin bu esastan ayrılması bütün dünya da tabiiyle derin akisler yaptı. Bu akislerden memleketimize de bir takım serpintilerin gelmemesimümkün değildi. Piyasamızda altın fiyatlarının terfiini bu cümleden telâkki edebiliriz. Fakat paramızı tutmak için hükûmetin resmî bir tebliğ ile de teyit eylediği azmi kat'i müvacehesinde bu ufak tefek tereddütlere ve telâşlara da hiç mahal yoktur. Yedi senedir istikrarımı bozmuş paramızın sağlam vaziyeti burada burada

[Arkası 8 incede]

Bakım Prens'i Memlekette Yerleşiyor

Ali Çetinkaya "TAN", a Mühim
Beyanatta Bulundu

Nafia Vekili Ali Çetinkaya'nın İstanbulda bulunmasından istifade ederek ikinci bir mülakat rica ettik. Dünkü sayımızda çıkan mülakatta soramadığımız muhtelif meseleler vardı. Bunlar hakkında da okuyucularımızı tenvir etmek istiyorduk. Ali Çetinkaya ricamızı kabul etti. Muhtelif suallerimize cevap olarak bize şu izahatı verdi:

Şark Demiryollarına ait müzakereler

Şark Demiryolları Şirketinin muhahhaslarla ayın 19 unda Ankarada buluşmak üzere sözleştik. Bugün haber aldığımıza göre, üç muhahhas ayın on beşinde İstanbula varacaklardır. Burada iki gün kaldıktan ve aralarında konuştuktan sonra Ankaraya geleceklerdir. Müzakerelere derhal başlayacağız.

Su işleri

Ay başında; Cumhuriyet bayramı münasebetiyle, Ankarada büyük barajın, tasfiye havuzunun ve Ankara-

[Arkası 8 incede]

Yeni Zenginler

Tayyare piyangosunda kazanan iki günlük bütün numaralar 8 inci sayfadadır. Büyük ikramiye alınan yeni bahtiyarların intibaları da 3 üncü sayfadadır.

Almanyanın iktisadi vaziyeti ne haldedir?

Son Hamleler, Almanyayı Harice Muhtaç Kalmaktan Kurtaracak mı?

Berlin, (Hususi muhabirimizden) — Almanyanın ekonomik vaziyeti hakkında Hitlerin Nürenbergte söylediği nutuklar kâfi derecede malûmat vermektir. Bu nutukları okuyacak olursak, ekonomik vaziyetin fena olduğunu görürüz. Çünkü, müstakbel harbe hazırlanan Almanya, Hitlerin idare mevkiine geçtiği üç buçuk senedenberi tam bir "autarchie" tatbik etmektedir ve bu yolda devam etmiye karar vermiştir.

Hitlerin sözleri

Hitler nutkunda demiştir ki: — Dört sene içinde, Almanya, herhangi bir hususta yabancılarla ihtiyaç hissetmeyecek bir vaziyete girmiş olması lazımdır.

Bu sözler, Almanyanın iç piyasasının yalnız Alman mamulâtına açık tutulacağına delâlet eder. Esasen, bugüne gelene kadar, Almanya dış piyasalardan mal alıyorsa bunu kendi vasıtalarının muhtesabına ka lacağı güne intizaren mecburen yapıyordu. Bugüne erişmek kolay mı? Hayır, esasen Hitler, nutkunun bir başka tarafında diyor ki:

— Biliyorum ki, bu dört senelik yeni plân muazzam bir iştir. Fakat fennî bakımdan halledilmiş bulunuyor ve yalnız muhtelif sahalara tatbiki meselesi kalıyor. İmalât usulleri daha şimdiden tecrübeye başlandı ve kısmen tesbit edildi. Bu itibarla, bu plânın tahakkuku daha ziyade, bir enerjî meselesidir ve dört sene sonra, Almanyaya tam istiklâlini vermiş bulunacağız.

İptidai maddeler endüstrisi

Almanyada mevcut olmayan ve bunları hariçten ithal etmek vaziyetine koyan mamulâtın yerine geçecek "ersatz" lar nedir? Size bir misal olarak, iki üç tanesini sayayım. Bunlardan biri sentetik mahrukattır ki, bugün Almanyada istihsal masrafı, ithal edilen mahrukattan çok fazladır. Bir başkası sentetik kauçuktur ve o da istihsal masrafı itibarıyla aynı vaziyettedir. Üçüncüsü sellülozdan elde edilen sunî yündür ki, bugün Alman mensucat fabrikalarında büyük miktarda yüzde yirmi nisbetinde kullanılmaktadır.

Fakat bütün bunlar ithal edilen mamulâttan daha çok pahalıya maluluyor ve bilhassa sulh zamanında, bu şekilde hareket etmek "ekonomik" bir hareket midir? Ve bu vaziyet Almanyada esasen yüksek olan hayat pahalılığını arttırmıyacak mı?

Bununla beraber, Hitler, gene diyor ki: — Alman iptidai maddeler endüstrisinin yeniden organize edilmesi, milli ekonomi bakımından da mühim olacaktır. Zira, silâhlanma işi bittikten sonra boş kalacak olan kütüphaneler kullanılmaktadır.

Böylece Hitler, ilk defa olarak, yakın bir istikbalde silâhlanma işinin başarılmış olacağını resmen bildirmiş oluyor ve aynı zamanda, geçen sene başından itibaren Alman sanayicilerine verilmiş olan talimatı ifşa ediyor. Bu talimatta şöyle denilirdi:

"Bir müddet sonra askerî siparişler kesilecektir. Ona göre vaziyet

almız, ve şayet iç piyasa sizi tatmin edecek sipariş vermezse, dışardan sipariş almaya çalışınız. Devlet size yardım edecektir."

Yeni plân muvaffak olacak mı?

Esasen Almanyanın Avrupa'nın şarkında ve cenubunda yapmış olduğu ihracat gayretleri bu yüzdendir. Doktor Schaht'ın Bal-kanlar ve Paris seyahatlerinin sebepleri budur.

Bu kadar vaatlere rağmen, gündelikleri birkaç defa azaltılmış olan işçiler için tek söz söylemişlerdir. İşçiler hiç olmazsa ödenen yaşama şartlarının düzeleceğine dair birkaç söz beklerlerken, tamamen aksi olarak, bir panayır edebiyatı dılemiştir. Hitler, onlara, tek başlarına bir şey ifade etmediklerini, ancak iş cephesinde bir kuvvet olduklarını, bu kuvveti de kendi idare ettiğini söylemiş, işçiler zaten sık sık soka son deliğine geldikleri kemelerinde bir delik daha açmak mecburiyetinde kalmışlardır. Buna mukabil, Hitler, bu hoşnutsuzluğu sezdigi için, bir buçuk sene kadar evvel malûm olan kanlı ayırmadan sonra kendilerine hiç yüz vermediği kurşunî gömleklilere "Aziz milli-sosyalist arkadaşlar" diye hitap etmiş ve her ihtimale karşı onların ağzına bir parmak bal çalmıştır.

Dört senelik bu yeni plân, Alman parası kıymetten düşürülerek veya düşürülerek muvaffak olsa bile, Almanya, harice muhtaç olmaktan kurtulabilecek mi? Bunun güçlüğünü bizzat Hitler de takdir ediyor ve diyor ki:

— Gıda, işinin bazı sahalarda da imha bir kıtlık olacaktır. Buna haricden ithalât ile de bir çare bulmak imkânı olmayacaktır, zira, birinci derecede ehemmiyetli bazı iptidai maddelere malik değildir.

Bunun için de, Almanya sanayi ihracatı yaparak bu ihtiyacı temin vaziyetindedir ve Hitler şöyle diyor: — Bu ihracatı, her ne pahasına olursa olsun yapacağız, zira ithalâtı yapmamak elimizde değildir ve ithalâtı yapabilmek için de, tekrar ediyorum, her ne pahasına olursa olsun ihracat yapabilmeliyiz.

Dampinge doğru mu?

Bu sözler Almanyanın komşularını ve ihracat yapan devletlerin kulaklarında küpe olmalıdır. Çünkü vaziyet dampinge gidiyor ve Almanya ihracat primi olarak verilen yüzde 25'i yüzde 50'ye kadar çıkarmıya karar vermiş bulunuyor. Hitlerin bu ithalâtın önüne geçmek için bir çaresi daha var. Diyor ki:

— Eğer Ural ile Siberya ve Ukrayna milli sosyalist bir idare altına geçerse, refah içinde yüzerdik

ŞEHİR HABERLERİ

Müddeiumuminin beyanati

İtfaiyemize Bir Madalye Verildi

Viyana'da toplanan beynelmül itfaiye kongresine İstanbul itfaiye müdürü İhsan da iştirak etmişti. Bu kongreye ait rapor, belediye reisliğine takdim edilmiş ve hükümete keyfiyet bildirilmiştir.

Kongrede İstanbul itfaiyesi hakkında hususi bir alâka gösterilmiş, bilhassa kısa bir zamanda İstanbul itfaiyesinin teşkilâtlandırılması takdirine celbetmiştir. Kongre, İstanbul itfaiyesinin de beynelmül itfaiye komitesine alınmasını kararlaştırmıştır.

Kongreye iştirak eden 14 hükümet mümessiline birer madalya verilmiştir. Bu meyanda İstanbul itfaiyesi de vardır. Bundan başka Avusturya itfaiye birliği ile Viyana şehri federasyonu reisi ve valisi tarafından İstanbul itfaiye müdürü İhsan'a birer sefer madalyası verilmiştir.

İflas Eden Sigorta Şirketinin Hissedarları Toplanıyor

İflas eden Türkiye Millî Sigorta kumpanyasının tasfiyesine bakan heyet, hissedarları fevkalâde toplantıya çağırmıştır. Toplantı bu ayın otuzunda yapılacaktır.

Tasfiye heyeti, heyeti umumiye tasfiye işinin cereyan ve neticelendirilmesi hakkında bazı teklifleri ihtiva eden ve vaziyeti açık gösteren bir rapor hazırlamıştır. Bu arada tasfiye heyeti ilk iş olarak mevduatın bir defterini çıkarmış, şirket menkul ve gayri menkullerine kıymet koymuştur.

Kadıköy İskelesi Yerine Konuluyor

Akay inkaesinin yeni yaptıracağı iskele ni doksanın tamamıdır. Gazino kısmındaki bazı teferriat ta bugünlerde bitirilecektir.

Eski Akay iskelesinin kaldırılması için lazım gelen amelîyeye dün sabahdan itibaren başlanmıştır. Deniz eski sistem demir ve zincirlerle bağlı olan estiskele, liman idaresinin vinci vasıtasıyla bu zincirlerden çözülmektedir.

Eski iskele perşembe gününe kadar kaldırılacaktır. Yeni iskele konuncuya kadar vapurlar, Kadıköy ve Haydarpaşa seferlerini Galata rıhtımının bir numaralı kısmından kalkarak yapacaklardır. Yeni iskele ni açılma merasiminde Cumhuriyet bayramında yapılacaktır.

C. H. P. Kamun kongreleri devam ediyor

10 Birinciteşrinde başlayan C. H. P. Kamun kongreleri devam ediyor. Bugüne kadar Şişli, Kızıltoprak, Bakırköyde Mahmutbey, Beykozda Ömerli, Hasköy, Çatalca'da İstranca, Kadıköyde Merkez ve Erenköy, Büyükdere, Üsküdar'da Merkez, Yalova'da Çınarlık, Eminönünde Alımdar Fatih Merkez kamunların kongreleri toplanmıştır.

Aynı 15 inci perşembe günü Beşiktaşta Arnavutköy, Çatalca'da Karaköy, 16 ncı cuma gününde Eminönü Merkez, Silivri Merkez, Şilede de Teke kamunların kongreleri toplanacaktır.

Sir Dudley Pand'in zevcesi Laydi Pand vardır. Geminin amirali, Norris dün vali muavinini Hüdaî Karatabanı, İstanbul kumandanını ve İngiltere sefaretî erkânını ziyaret etmiştir. Öğleden sonra da gemide askerî ziyaret kabul edilmiştir. Pireden gelen gemi, salı günü limanımızdan ayrılmaktadır.

"MEŞHUT SUÇLAR GÜN-DEN GÜNE AZALİYOR!"

Müddeiumumilik meşhut suçların on günlük bir listesini hazırlamıştır. Cumartesi günü sabahına kadar on gün içinde İstanbul Müddeiumumiliğine 198 hâdise gelmiştir. Müddeiumumilik bunlardan 59 u hakkında ademi takip kararı vermiş, 62 si asliye ve sulh mahkemelerinde muhtelif cezalara çarpılmış, 13 ü de davacıları feragat ettiği için düşürmüştür.

Mahkemeye gidenlerden 28 i beraet etmiş ve 36 sı da vazifesizlik kararıyla başka mahkemelere verilmiştir. Müddeiumumiliğe akseden hâdiselerden 27 hakaret, 81 dövme, 29 hırsızlık, 3 eve taarruz, 15 sarkıntılık, 1 yangına sebebiyet, 1 zarar irası, 5 dolandırıcılık, 1 zinâ, 1 kız kaçırma, 1 istifaihak, 2 kumar, 5 memura hakaret, 2 söz atma, 1 senet yırtma, 1 silâh atmak, 1 emniyeti sui istimal.

Beyoğlu Müddeiumumiliğinde

Beyoğlu müddeiumumiliğine de 122 hâdise gelmiştir. Bunlar da 4 söz atma, 31 sövme, 3 eve taarruz, 2 yaralama, 11 hırsızlık, 6 sarkıntılık, 1 kumar, 2 bıçak çekme, 3 tehdit idi, 4 sövme, 19 sarhoşluk, 5 dövme, 5 çalma, 2 sarkıntılık, 1 kumar, 1 bıçak çekme, 1 tehdit suçlusu mahkûm olmuştur.

Diğerlerinden bir kısmı hakkında ademi takip kararı verilmiş ve bir kısmı da alâkadarlarının feragatı üzerine davaları düşürülmüştür. Ademi takip kararı verilenlerin sayısı (75) tir.

Yeni kanunun tatbiki münasebetiyle müddeiumumili Hükümet Onat bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— Verilen istatistiğe nazaran, gelen suçların sorgu ve duruşmaları sur'atle yapıldığı halde hak ve adaletin kusursuz tecellisi için gerek müddeiumumilikçe, gerek mahkemelerde gelen işler ehemmiyetle incelenmekte ve suç yaptıkları kuvvetli delillerle tebarüz eden suçlular cezaya çarpmaktadırlar. Mahkemelerin verdiği beraet kararları ve müddeiumumiliğin ademi takip kararlarının pek çoğunun bu işleri çabuk kararlaştırma beraber ne derece incelenmekte olduğunu göstermektedir. Kuyudata nazaran gerek Beyoğlu ve gerekse İstanbul mahkemelerindeki meşhut suçlar adetleri günden güne azalmakta ve bu azalma gayri meşhut suçlar hakkında da tesirini göstermektedir. Bu işlenen suçlar çokluk noktasından nazara çarpan sarhoşluk ve asabiye neticesi yapılmış olan hakaretlerden ibaret bulunmaktadır ki alman netice memleketin asayiş bakımından mucibi memnuniyettir..

Konservatuvara alınacak talebeler

Ankarada açılacak konservatuvarın tiyatro kısmı için müracaatı bulunan talebenin seçme imtihanı dün başlamıştır. İmtihanları Şehir Tiyatrosu rejisörü Ertuğrul Muhsin idare etmektedir. Bu imtihanlarda muvaffak olacak gençler, konservatuvara kabul edilecek ve kendilerine tiyatro tekniği öğretilmektedir. Yakında ayrıca opera kısmı için de talebe seçilecektir.

TAKVİM ve HAVA

13 Teşrinievvel SALI

— Bugünkü Hava : (AGMURLU)

Dün hava kısmen bulutlu geçmiştir. Fakat ekseriyetle açıktır. Yalnız sisliydü. Rüzgâr sabah 7 de lodostan, öğleden sonra şimalden esmiştir. Sür'ati saatte 20 kilometredir. Rasat merkezlerinden alman malûmata göre, bugün memleketinde yağmur yağacaktır.

Dünkü hava

Dün hava tazyiki 760 tir. Sıcaklık en çok 20, en az 16 dir.

Bir Genç Kız Otomobilden Düşerek Öldü

Dün, Divanyolunda feci bir otomobil kazası olmuştur.

Kalyoncuda Cezreli sokağında oturan tütün amelesinden Bahriye ile Keddin, şoför İsmail'in otomobiline binerek şehirde gezintiye çıkmışlardı. Şoförün yanında oturan Bahriye, arabada Divanyolundan geçerken birdenbire otomobilin kapısını açmıştır. Fakat, sarsıntı dolayısıyla müvazenesini kaybederek yere yuvarlanmış, başından ve yüzünden ağır surette yaralanmıştır. Bahriye, beş saat sonra Amerikan hastanesinde ölmüştür.

Bir yaralama

Arabacı Bayram, arabasıyla Fatihten geçenken hamal Musaya çarpmış, oldukça ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur. Suçlu arabacı yakalanmış. Musa Gureba hastanesine kaldırılmıştır.

Ağaçtan düşmüş

Enver isiminde bir çocuk, Fatih camii avlusundaki ağaçlardan birisine tırmanırken müvazenesini kaybederek düşmüş, ağır surette yaralandığı için hastaneye kaldırılmıştır.

Bu da kör kuyudan..

Fenerde Seferçavuş mahallesinde 9 numaralı evde oturan şemsiyeci Mihaelin oğlu dokuz yaşındaki İsrail Sulhaneşmede boş yarıdaki kuyuda ölü olarak bulunmuştur. Çocuğun arsada oynarken kuyuya yuvarlandığı anlaşılmaktadır.

Bir mütekaat sekiz gündür kayıp

Beşiktaşta İhlamur caddesinde Dizi sokağında 34 numarada oturan Selânikli süvari yüzbaşlarından mütekaat ve Maltepe Askerî Lisesi alâti dersiyer muhafızı Mehmet Ali bundan yedi gün evvel vazifesine gitmek üzere evinden ayrılmış, bir daha görünmemiştir.

Ahlağın çok mazbut ve dürüst bir adam olan Mehmet Ali 55 yaşlarında bir zattır.

Kendisinin bir kazaya kurban gittiği ihtimalinden endişe edilmekte-dir.

İnşaat ve tamirat tahsisatı az

Bu seneki bütçe ile belediye şubelerine inşaat ve tamirat için verilen tahsisat çok azdır. İhtiyaçların çokluğu karşısında bu paranın asil birer yüksek ihtiyaçlara ayrılması için her belediye şube müdürü, belediye ferahyeti müdürü ile temas edecek ve tahsisatı ona göre ihtiyaçlara tefriş edecektir.

Siyaset âlemi

Filistin Grevinin Kazandığı Muvafakiyet

Irak, Arabistan, Yemen ve Malverayı Erdün hükümdarlarının tavassutu sayesinde Filistin meselesinin halli kolaylaşmış bulunuyor. Alınan en son haberler, altı aydan beri devam eden umumî grevin kaldırılmasına karar verildiğinden sonra memlekete iş gücü, alışveriş hareketi başlamış, mağazalar açılmış, yol lar kalabalıklaşmış, köyler ile şehirler arasındaki muvasale ve nakil vasıtaları işlemiş, havalası Filistin yeni den canlanmış ve düne nisbetle bambaşka bir manzara ile göze çarpmıştır.

Dört Arap hükümdarının tavassutu sayesinde elde edilen bu netice, bir mukaddemen ibarettir. Ve asil mesele, bu mukaddemenin üzerine kurulacak anlaşmadır.

Dört Arap hükümdarı, Filistin Araplarına İngilterenin hakseverliğine inancılarını tavsiye ederek umumî greve nihayet vermelerini istemiş, Filistin Arapları da bu tavsiyeyi kabul etmişlerdir.

Bu vaziyet Filistin meselesini mahallî bir mesele olmaktan çıkarak bütün Araplık âleminin benimsediği bir mesele yapmıştır.

Daha doğrusu İngiltere ile Araplık âlemi bir münasebetlerin istikbalî, büyük bir mikyastta Filistin meselesinin halline bağlanmış gibi görünüyor.

Filistin Araplarının ötedenberi en büyük dileği bu neticeye varmaktır. Çünkü ancak bu sayede Filistin'de birbirilerle mücadele eden kuvvetler arasında bir tevazün teessüsüne imkân hasil oluyordu.

Filistine muhaceret eden Yahudiler, dünyanın her tarafına dağılmış, dünyanı teşkilatına dayanıyor ve onların sermayelerinden istifade ederek Filistin'de yerleşiyorlardı.

Filistin Arapları bu kuvvete yalnız başlarına mukavemetten âciz kaldıkları için bütün Araplık âleminde yardımını benimsenmeye ve bu suretle Yahudi cephesine karşı bir Arap cephesi vücuda getirmeye çalışmakta fakat muvaffak olamamaktadırlar.

Filistin Araplarının yaptıkları ve altı ay idame ettikleri umumî grev, bu neticeyi temin etti. Bu umumî grev, Filistin Araplarının iştirak ettiği bütün Araplara hissettirmiş ve neticede Arap cephesini toplamış ve hareketle getirmişti.

Filistin gazetelerinin umumî grevi muvaffak olmuş ve bir zaferle nihayet bulmuş saymalarının asil sebebi budur.

Filistin Arapları davalarını bütün Araplara benimsettikten sonra İngiltere ile bütün Araplık âleminin münasebetlerini birbirine bağlamış ve bu suretle davaları lehinde bir kuvvet kazanmışlardır.

Umumî grevin kalkmasıyla beraber terör hareketleri de durur ve tahkikat devri başlarsa Arap davasının mühim bir siyasi muvafakiyet kazanması ihtimali kuvvetlenir.

Ömer Rıza DOĞRUL

BİRKAÇ SATIRLA

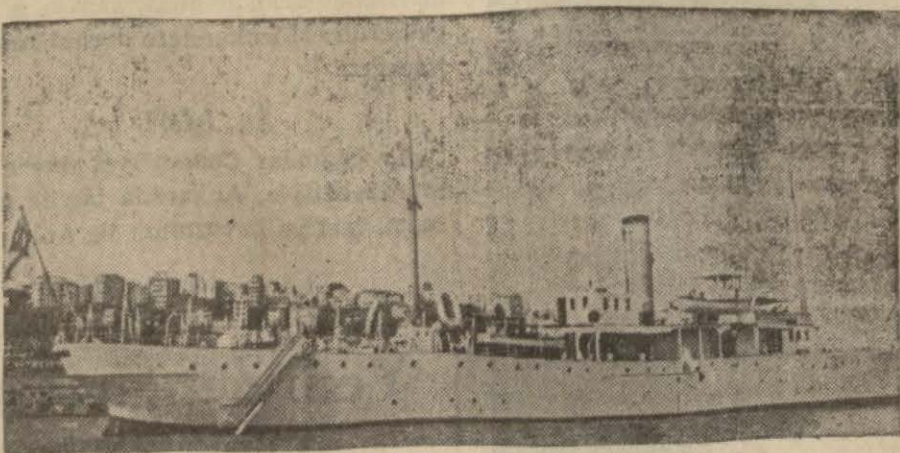
İlk mekteplerde açılan çocuk oyun yerleri, daimi çocuk bahçesi haline ifrâğ edilmiştir. Bu hususta belediye tetkikatta bulunuyor.

Yol vergisi vermeyen mükelleflerin kısa bir zamanda borçlarının ödenmesi kendilerine tebliğ edilmiştir. Borcunu vermeyenler hakkında tahsilî emval kanunu tatbik edilmiştir.

Vilâyet Umumi Hıfzıssıhha Meclisi, dün vali muavinini Hüdaî Karatabanı reisliğinden toplanmıştır. Şehrin sıhhi vaziyetinde iyilik görülmüştür.

Bir Alman Transatlantik filo dün şehrimize 300 kadar Alman ve İngiliz seyyahı gelmiştir. Seyyahlar dün şehirde bir gezinti yapmışlardır. Vapur bugün hareket edecektir.

Bir İngiliz Karakol Gemisi Geldi

Bryony gem isi limanda

İngilterenin Akdeniz filosuna mensup (Bryony) karakol gemisi dün Akdeniz filosu kumandanlarından

SON HABER

Asilerin Madrیده taarruzları gecikti

Rusya Müdahale Ederse ...

İtalyanın da Asilere Yardım Edeceği İleri Sürülüyor

Hâk ile yeksan edilen 'Alkazar' kışlasından kurtulan birkaç işyancı ve kışlanın harap manzarası

Londra, 12 (Radyo) — İspanyada son vaziyet şu merkezdedir: Dün bütün gece ve bugün bütün gün yağın yağmura rağmen San Martinde şiddetli muharebeler olmuştur. Bilhassa top ve mitralyöz faaliyeti pek fazla idi. Hükümet kuvvetleri ciddi mukavemet göstermiş ve bir karış toprak vermemeğe çalışmıştır. Asilere süt vermek istemiyen çobanlar hükümet tarafına iltihak ettiler.

Hükümet tayyareleri ve bataryaları Hueskayı bombardıman etti. Havanın bozması ve müthiş bir yağmur ve kar başlaması asilerin Madrیده karşı hazırladıkları taarruzu geciktirmiştir.

Oviedoda hükümet kuvvetleri şehri sür'atle ele geçirmek için uğraşır. Asiler Cebelittarik Boğazında iki hükümet gemisini batırarak rını haber veriyorlar.

Bugün Kristof Kolombun Amerikayı keşfetmesi yıldönümü münasebetiyle bütün İspanyada bayram yapılmıştır. Bilbaoda ilk defa olarak iki taraf rehine tutulan kadımları mübadele ettiler.

Ademi müdahale

Londra, 12 (Radyo) — Ademi müdahale komitesinin İtalya ve Portekize gönderdiği notalara bir haftadan evvel cevap alamıyacağı anlaşılıyor. İspanya asilerinin hükümet şeflerinden General dö Lano demisti ki:

— Şayet Sovyet Rusya Marksistlere yardım edecek olursa, İtalyanın da Nasyonalistlere yardım etmesi mecburiyetinde kalacağını bildirdiğini haber verecek mevkiyeyim...

Sovyet matbuatı

Moskova, 12 (A.A.) — İzvestiya gazetesi ademi müdahale komitesi hakkında yazdığı uzun bir yazıda Sovyet Rusyanın İspanya asilerine yapılan yardımları ifşa etmekle hakikat perdesini araladığını söylemekte. Pravda gazetesi de İspanya isyanının derhal durdurulması lâzım geldiğini yazmaktadır.

Göynükte Atatürk Anıtı

Göynük, 12 (A.A.) — Atatürkün Göynükte istirahat buyurdukları yerde bir anıtın yapılmasına karar verilmiş ve anıtın Cumhuriyet bayramına kadar yetiştirilmesi için ilçe başkanlığında teşekkül eden komite faaliyete geçmiştir.

Yeni Macar Kabinesi

Peşte, 12 (A.A.) — Yeni kabine'nin başlıca erkânı: Daranyi Başvekil ve Ziraat Nazırı, De Kanya Hariciye Nazırı, Fabinye Maliye Nazırı, General Vilhelm Roeder Harbiye Nazırı. Siyasî mahafil, yeni kabine'nin harici siyasetinin eski hükümetinkinin aynı olacağını beyan etmekte müte...

Uzak Şarkta Çarpışmalar Oluyor

Tokyo, 12 (A.A.) — Döncü ajanının bildirdiğine göre, Sovyet Mançu hududunda yeni bir hadise cereyan etmiş ve Japon - Mançu hudut muhafızları ile Sovyet kıtalar arasında da tüfek ateşi teati olunmuştur. Japon - Mançu muhafızlarından 4 kişi ölmüş, 5 kişi yaralanmıştır. Diğer taraftan Duantung ordusu tarafından verilen bir habere göre, 50 kişilik bir Japon müfrezesiyle Sovyet müfrezeleri arasında bir çarpışma olmuştur. Bu hadiselerin cereyan ettiği mntakaya Japon yardım kuvvetleri gönderilmiştir.

Filistinde Grev Bitti

Fakat Son Gün Bir Petrol Forusu Patladı

Kudüs, 12 (A.A.) — Umumi grevin son günü olan dün, Iraklı Hayfaya bağliyan petrol borusu kesilmiştir. Fışkıran petrol alev almış ve bütün gece yanmıştır. Bir kişi ölmüş, bir çok kişi yaralanmıştır.

Kudüs, 12 (A.A.) — Filistinde bir huzur ve sükün havası eser gibidir. altı aylık bir grevdin sonra takriben iki yüz bin Arap, tekrar işe başlamağa hazırlanmaktadır.

Bu sabah Kudüs, Hayfa ve Nab-lüsta büyük bir faaliyet görülmüştür. Mağazaların bir çoğu şimdiden açılmıştır. Amele, neş'e ve şetaret içinde işleri başına gitmektedirler.

Maamafih, dün akşam bazı hadiseler olmuştur. Bir Yahudi polis memuru, Akkâ yakınında öldürülmüştür.

Efgan Harbiye Nazırı Geliyor

Ankara, 12 (TAN muhabirinden) — Efganistan Harbiye Nazırı yakında buraya gelerek o sıralarda yapılacak olan askerî tatbikatta hazır bulunacak, sonra İzmir ve İstanbul'da giderek tetkikler yapacaktır. Nazırın cuma günü şehrimize gelmiş bulunması muhtemeldir.

KÜÇÜK HARİCİ HABERLER

İngiliz komünistleri Pazartesi günü faşistlere karşı bir nümayiş yapmışlardır. Dört bin kadar vardılar.

Almanya'da motosikletle saatte 272 kilometre üzerinden bir dünya rekoru tesis edilmiştir.

Viyana'da sahte pasaportlu on komünist tevkif edilmiştir.

Pazartesi günü İtalyada genç faşistler Mussolininin önünde harp tezahüratı yapmışlardır.

Sofya, 12 — Dün Cenubi Bulgaristanda Balkan demir yolunun bir imtidadı olan Mikailov - Rakovski demiryolu Kral tarafından açılmıştır.

Fransada Sağ ve Sol Kavgası

Şaşveki Patro ı hakimiyetinin Ebediyen ilga Edildiğini söylüyor

Paris, 12 (Radyo) — Fransız Başvekil Leon Blum yeni bir nutuk söyleyerek, yeni sene bütçesinde yeni içtimai islahata ve amele sınıfların azami refahına çok geniş bir yer verildiğini anlatmış ve amele ile köylülerin arasında açacak şekilde yapılan propagandaları protesto etmiştir.

Blum, patronluk hakimiyetinin ebediyen ilga edilmiş olduğunu söylemiştir.

Paris, 12 (A.A.) — Bu sabah çıkan gazetelerin kanaatine göre, cumartesi ve pazar günü yapılmış olduğu toplantılarla, komünist partisi, Alsas - Lorendeki azasının azlığını meydana koymuş bulunmaktadır.

FAŞİSTLER

Paris, 12 (Radyo) — Fransız faşistleri Valansiyende 1500 kişilik bir toplantı yapmışlar, faşistlerin lideri miralay dö Larok bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

— Fırkamız erkânının harekete geçmesi zamanı gelmiştir. Halk cephesinde bozgun alametleri belirmiştir. Muzafferiyetimiz muhakkaktır...

Tevfik Paşa Hakkında Taymis'in Makalesi

Taymis gazetesi, Tevfik Paşanın vefatı hakkında İstanbul muhabirinden aldığı uzun bir telgrafı neşretmiş ve kendi tarafından da mernum hakkında bir sütunluk bir makale yazmıştır.

Taymis makalesinde diyor ki: "Tevfik Paşa, son derecede dürüst bir adam olması ve her vaziyette gösterdiği sükün ve metanet dolayısıyla çok hürmet kazanmıştı.

Londrada sefir olduğu sıralarda İngiliz Hariciye Nezareti kendisine büyük teveccüh ve hürmet bağlamıştı. O zamanki bütün ecnebi sefirleri, Tevfik Paşanın kıymetli bir devlet adamı olduğunda müttefik bulunuyorlardı.

İstanbuldan sert ibareli bir telgraf geldikçe Tevfik Paşa bunun İngiltere hükümeti üzerinde yaptığı tesiri hafifletmeğe muvaffak oluyordu.

Ne Kâmil Paşa; ne de İttihat ve Terakki Cemiyeti kendisine yardım gösteriyorlardı. Eskiden Tevfik Paşaya Alman taraftarı diyen İttihatçılar, Londrada bulunduğu sırada da (İngiliz taraftarı) yaftasını taktılar. Tevfik Paşa Cevat Beyin, Balkan sulh müzakereleri sırasında müsteşar olarak Londrada kalmasına kıymet veriyordu. Halbuki İttihatçılar ona rağmen Cevat Beyi Vaşingtona kaldırmışlardır...

Taymis, Tevfik Paşanın Londrada çıkmış, üniformalı bir resmini neşretmiştir.

GÜNÜN RÖPORTAJI

Yeni zenginler neler anlatıyorlar?

Peynirci çırağının söyledikleri

20,000 lira... Bir tahtada, hiç umulmadık yerden, umulmadık bir saatte cebine giren yirmi bin liranın verebileceği zevki düşünerek, Beyazıtta Bakırcılarda, Bayan Huriyenin evini arıyorum.

Birkaç mahalle devrettikten sonra evi buldum. Bayan Huriye ile kocası Necdet, salonda, yanyana oturmuş, konuşuyorlardı. Necdet beni, biraz hayretle karşıladı; ve ilk sözü:

— Adresi nereden öğrendiniz? diye sormak oldu.

Gazetecilerden hiçbir şey saklanmayacağı, kendisine hatırlattım. Zaten o da bizim Ankara caddesinin pek yabancı değil; İsmail Müstak Mayakonla kardeş çocukları imişler.

— Doğrusu talihiniz varmış.. diye başladım. Ciddi bir hareketle cevap verdi:

— Ben talihe inanmam!.. — Nasıl olur, dedim, talihiniz olmasaydı, 20 bin lirayı kazanabilir miydiniz?

— Sadece bir tesadüf.. diye gülmüştü, ben ilk günden beri tayyare piyangosunu alırım. Şimdiye kadar, pek az amorti çıktı. Fakat meyus olmadım. Daha doğrusu ümide düşmedim ki meyus olayım. Talihe inanmadığım için bunun bir tesadüf işi olduğunu biliyordum.

— Fakat, yirmi bin lira... Bu zamanda az para değil.

— Evet!..

— Bu parayla ne yapacaksınız? Meselâ, bir apartman...

— Bir kere şurasını söyleyeyim ki, biz karı koca, bileti çocuklarımız Metin ile Güngör'ün namılarına aldık. Güngör, henüz 26 aylık!.. Metin de sekiz yaşında...

Kendi kendime düşünürüm: — Demek, adları Güngör olanlar içinde böyle gerçekten gün görenler de çıkabiliyor!

Bay Necdet anlatıyordu:

— Bakalım, belki iki çocuğumuz için bir apartman satın alırız. Belki de başka işlere gireriz, simdiki halde kat'i bir kararımız yok.

— İlk müjdeyi nasıl aldınız?

— Bayın adamı gelip haber verdi! Fakat dediğim gibi, ben hiç ummuyordum. 20 bin lira çıktığı duyunca da, büyük bir helecan geçirdim. Hayatta herşeyin bir tesadüf işi olduğunu düşünüyordum.

— Güngör! koyalım, dedim, belki ileride iyi gün görür...

Bay Necdete sordum:

— Vazifenizi terkedecek misiniz?..

— Hayır, dedi, mesleğimden ayrılmıyacağım. Fakat çocuklarımız hesabına bir takım işlere girişmek niyetindeyim!..

— Borcunuz var mı idi?

— Hayır, ihtesat katkilerini bilen adamlar borç etmezler.

— Artık dostlarımıza ziyafet filân çekersiniz, tabii!..

— Bunu düşünmedim. Lüzum da görmüyorum. Bütün arzum, kendi mesleğimde yükselmek ve on para israf etmemektir.

Biraz sonra annesi Bayan Huriye, küçük Güngör'ü elinden tutarak yanımıza getirdi. Çocukcağaz, başına nasil bir devlet kuşu konduğunu fark etmiş gibi, tatlı tatlı gülüyordu.

26 ay içinde, 780 gün gören küçük Güngöre, çok daha iyi günler görmesini dileyerek, yeni zenginlerin evinde çıktım.

Peynirci çırağı Marko ile karşı karşıya

Zindan kapısındaki peynirci çırağı Markoyu, kirli önlüğü ile, basık tavanlı dükkânda dolarken buldum:

— Ne haber Marko?

— İyilik sağlık!..

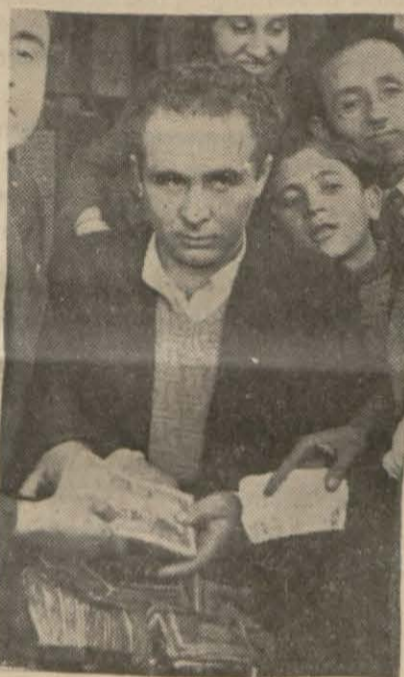
— 20 bin lirayı ne yapacaksınız bakalım?..

Güldü:

— Para ne yapar.. yenir!.. — Apartman, filân. — Yok, yok.. Biz peynirciyiz, belki kendime bir dükkân açarım.. — Ustası, tezgâh başından çırağın...

20 bin lira kazanan küçük bahtıvar Güngör

Günün yeni zengini: 200 bin lira talihlisi Marko servete kavuşuyor

durmadan bir takım işaretler veriyordu. Ben bunların:

— Sakın ha! Ağzından birşey kaçırma! mânasına geldiğini anlamıyordum, zaten peynirci çırağı Marko, şu dakikada, kendinde değil. Belli ki sevinc delisi olmuştu. So-

— Dönüştü baktım: Piyango bayilerinin gışeleri önu hucahıçtı. Herkes biletine çarpan ikramiyeyi bir an evvel cebine atmak için sabırsızlanıyordu.

Salâhattin Güngör

Eden Çekiliyor mu?

Hoare İngiltere Hariciye Nazırı O'acaktı

İngiltere Bahriye Nazırı Sir Samuel Hoare Hariciye Nazaretini kabule hazır olup olmadığı sorulmuş, çünkü Edenin sıhhati sarsılmış, hariciyenin yükünü taşımağa kâfi değilmiş. Eden, yükü daha az diye Bahriye nazırı olacaktı. Bu haberleri International News Service veriyor ve mev-suk olduğunu temin ediyor.

İngiliz Donanması Yürün Sularında

Atina, 12 (Hususi) — Perşembe günü Faler limanına gelecek olan İngiliz filosu beş büyük zırhlıdan mürekkep olacaktır. Aralarında Akdeniz amiralının bindiği Keen Elizabeth de vardır.

FELEK

Rusya Seyahati

Bizde spor seyahatleri iki nevidir. Birisi Senei Kebise gibi dört senede bir olur. Ona Olimpiyat seyahati denir. Spor teşekkülümüzün temeli atıldığı 923 tarihindenberi bunun ancak üç tanesini gördük. Her birinde, gidilmesinden türlü ümitler, çeşit çeşit vaat ve vaatler. Dönüştü kimsede ses sada yok.

İkinci nevi spor seyahatlerine gelince; bunlar Şeker Bayramı ve Kurban Bayramı gibi senede bir gelirler. Balkan oyunları ve Rusya seyahati bu nevidendir.

Oralara da gidilirken bir takım vaat ve vaatler olur. Avdetde samur kürk gibi bir mes'uliyet dolayısırla kimsenin sırtına uymaz.

Fakat bütün bu seyahatlerde ke-narda dolayan ve muvaffakiyetlerden hemen kendilerine bir ufak sehim yıran ve mağlûbiyet olunca derhal tenkide geçen bir şerzime vardır ki ben bunlara tahammül edemem. Bir adam bir işin yükünü sırtına yüklenince şerefi ve utancı ona attır; dışarıdan gazel pek dinlenmez.

Bu sefer de Rusya seyahatinden ve Balkan müsabakalarından avdet edildi. Giderken söylenen sözlerle avdetde edilen lakırdılar okadar birbirine zıttır ki eğer avdetde böyle sözler söyleyeceğini bir "kâhin", çıkıp da bu kâfileler giderken haber verseydi onu muhakkak taşu tutarlardı.

Rusyadaki mütevali mağlûbiyetlerin mersiyenini dinledim. Balkan oyunlarının da son neticelerini alarak dönenlerin anlattıklarını öğrendim. Akıma Nasrettin Hocanın şu fıkrası geldi:

Hoca bir gece evinin bahçesinde bir gürlütlü işmiş; bakmış, bir kâraltı var. Hemen yayını çekip karaltıya bir ok atmış ve düşürmüştü. Hemen sandan alıp bahçeye çıkmış, bakmış ki ok atıp düşürdüğü karaltı gündüzün ağaca astığı kendi cübbesini imiş. Bunu görünce hemen içeri girip iki rek'at namaz kılarak Allah'a şükretmiş. Karısı Hocayı vakitsiz namaz kılanı görünce sormuş:

— Efendi! Nedir bu vakitsiz namaz.

— Yahu! Allaha şükrediyorum, kazadan kurtuldum.

— Ne kazası?

— Ya ok attığım cübbemin içinde olaydım!

B. FELEK

NASIL YAZIYORUZ?

Türklükten gâspedilen san'atlardan birisi de ipek ve ipekçilik. — Rıza, TAN, 11 - 10 - 1936.

"Gençler yerine "gençlik", demeyi, hiç lüzumu yokken, Frenklerden aldık, sonra "Kadınlar", yerine "kadınlık", "Türkler", yerine "Türklük", demeye başladık. Fakat, böyle şeylere "gâspetmek", denemez, ancak "almak, öğrenmek, taklit etmek, denilebilir; bunun gibi "ipekçilik san'atı", de Türklerden "gâspedilmemiş"; "öğrenilmiş", tir. "Biri, bir kelimesinin müzaf ekidir; "birisi", nenin ismi oluyor? (Fakat bu yanlış, halk dilinden geldiği için müdafaa olunabilir.) "ipekçilik", bir san'attir ama, "ipek", bir san'at değildir.

Makalenin ismi şu: "İpeği ve ipekçiliği ilk defa Türkler icat etmişlerdir.. İpekçiliği icat etmişlerdir, peki; fakat Türkler, ipek böceği olmadıkları için, ipeği "icat", değil, ancak "keşi", etmişlerdir.

İngiliz konsolosu merhumun (Tevfik Paşanın) ailesini teselli etti. — AÇIK SOZ, 10 - - 10 - 1936.

Başın sağ oluna gitmek, teselli etmek değildir; ona taziye denir. Bütün yazı okunca anlaşılıyor ki Açık Söz'ün konsolos dediği de meğer maslahatgârmış.

Bu müllâkatın Sancak meselesine ait Türk notasının bahis mevzuunu teşkil ettiği tahmin edilebilir. — TAN, 12 - 10 - 1936.

Bu cümledeki yanlışlıklara balmumu yapıştırıyama değmez; onlar, ilk okunusta göze çarpıyor. "Müllâkatın", yerine "müllâkatta", bu, bir tertip hatası da olabilir, "ait", yerine de "dair", veya "mesalesi bakımından, kusursuz sayılabilir. Fakat yine türkçe olmaz: "Bahis mevzuu, buram buram terçime kokuyor", kulağıma za yabancı geliyor. "Mevzuu bahs", terçime o kadar alışık ki bazı muharrirler onu bırakmaya razı olmayıyor, bir imlâda yazıyorlar. Bu, pek âla müdafaa edilebilir. "... mevzuu bahs olduğu tahmin edilebilir, deyinca cümle munisleşiyor...". Fakat buna da hacet yok: "... notasından bahsedildiği, demek kâfidir.

Iran transit yolu çalışmaya açılıyor. — CUMHURİYET, 12 - 10 - 1936

Gazetenin birinci sayfasındaki bu bilmece'nin hallini yedinci sayfada bulabilirsiniz: Trabzon'dan İran hududuna yolcu ve esya götürülecek otobüsler, kamyonlar yakında işlemeğe başlayacaktır. İyi bir haber ama, bu müjde, türkeyi bozmadan da verilebilir...

Mahkemelerde

Elbiselerini Satarak Arkadaşını Çıplak Bırakan Adam!

Suçlu, Altı Ay Hapse Mahkûm Oldu

Üçüncü sulh ceza hâkimi Osman Tevhit, dün Hüseyin adlı bir garsonu altı ay hapse mahkûm etti.

Davacı Enver, şikâyetini şöyle anlattı:

— Hüseyin benim arkadaşımıdır. Lokantada beraber garsonluk yapar ve bir odada yatarız. Dün sabah benim elbiselerimi aşırarak çarşıda satmış, kendisine yeni bir pantolon almış. Şimdi burada bana "elbisenin parasını vereyim," diye yalvarıyor. Görüyorsunuz, kendisi sık bir adam olmuş. Ben böyle çıplak kaldım.

Davacı Enver, masanın üstünden dizini uzatarak çıplak bacaklarını gösterdi:

— Bak, bay hâkim.. Böyle patlak pantolonla kaldım. Arkadaşığa yakışır mı bu?

Hâkim suçluyle konuştu:

— Elbiseyi ne yaptın?

— Seyyar bir satıcıya sattım..

— Parayı ne yaptın?

— Bir kısmıyla işimi gördüm. Ar-

taniyle de şu ayağımdaki pantolonu aldım.

— Peki, insan arkadaşının elbisesini çalar mı, bak o çıplak kalmış.

— Bir defa oldu, bir daha yapmam.

— Şimdi senin alınma bir kara damga vururlar. Sonra 10 çuval sabun alsan çıkaramazsın. Burada böyle mahcup olup boynunu bükeceğine hırslılık yapmasan olmaz mıydı? Davacıyı elbisenin parasını verecek misin?

— Vereceğim, hem de iki lira fazlayle...

Davacı:

— O halde bay hâkim, ben de kendisini affediyorum. Fakat ya altı lira vermese... dedi.

Mahkeme, suçlunun altı ay hapsine karar verdi.

"Bostanda Cinayet Var, Koş!,"

Dün, saat 12 de Fenerde Dırağman caddesinde bostanda, Muzaffer ve Kadri adlı iki delikanlı kamaları sıyırmışlar, kavga ediyordular.

Hamamımuhiiddin mahallesinin bekçisi Osman da evinden çıkmış, öğle yemeğine gidiyormuş. "Bostanda cina yet var koş!," demişler.

121 numaralı bekçi Osman, dün,

Kahveden bir deste iskambil kâğıdı çalan suçlu

"Ne ye karakola girmedin,"

Mehmet adlı bir delikanlı, Karagümrükte İsmailin kahvesine gitmiş. Ocakçının yanına girmiş ve bir deste iskambil kâğıdı çalmıştır. Ocakçı bunun sonradan farkına varmış ve mal sahibine Mehmetten şüphelendiğini söylemiş. İsmail bir masada iki arkadaşıyla kâğıt oynayan Mehmedin yanına sokulmuş:

— Ocaktan bir kâğıt çalındı, sizin üçünüzdün şüpheleniyordum, demiş.

Mehmedin arkadaşları bu aramıya muvafakat etmişler.

Fakat Mehmet razı olmamış ve bir aralık sokağa fırlayarak kaçmaya başlamış. İsmail ve garsonları da

Mehmedin peşine takılmışlar. Mehmet iskambilleri bir bahçeye atmış ve polis karakolunun önünden de geçerek karanlıklara sapsmiş. Fakat yakalanmıştır.

Suçlu: "Beni döveceklerdi de onun için kaçtım. İskambili ben çaldım..," diyordu.

Hâkim, şöyle bir sual sordu:

— Oğlum, mademki, seni döveceklerdi. Korktun, kaçtın, neye karakola girmedin.

Suçlu sustu. Hâkim de kendisini 25 gün hapse mahkûm ve derhal tevkif etti.

Hamit Öldü

Uç gün evvel nişanlısını vuran ve kendisi de yaralanan Hamit, dün Cerrahpaşa hastanesinde ölmüştür. Tabibiâdil Enver Karan, cesedi muayene etmiş ve gömülmesine müsaade etmiştir.

asliye dördüncü ceza mahkemesinde davacı olarak bu hâdiseyi izah etmek istiyordu. Hâkimin birçok sorularına ve emeklerine rağmen davasını bir türlü anlatamıyordu. Çünkü, Türkçesi azdı. Bir aralık reis kendisine:

— Oğlum sen bekçisin. Meşhur suçlar kanununu bilmiyor musun? Ne ye şahitlerini getirmedin de şimdi burada söyleniyorsun? şeklinde ihtarlarda bulundu.

Sivaslı olduğunu söyleyen bekçi Osman, yarım diliyle davasını bin müşkülâtle anlattı:

Kadri ile Muzaffer kavga ediyordular. Komşularından Enver, Hayri çorapsız sokağa fırlamış. Bekçiye ve polise yardım etmiş. Sonra bekçi kendisini ve arkadaşları Vahdetini suçlu olarak iterek karakola götürmek istemiş, fakat onlar da kendisini yumruklamışlar..

Müddeiumumi suçluların beraatini istedi. Mahkeme, bekçi hakkında verilen rapor muvakkat olduğu için davayı aym on altısına talik etti.

Üçer Ay Hapse Mahkûm Oldular

Asliye dördüncü ceza mahkemesi dün Ali Akman adlı bir manavla Hatice isminde bir kadını üç ay hapse mahkûm etmiştir. Suçlular derhal tevkif edilmişlerdir.

Hatice, Efgan sefaretinde garsonluk yapan Ali Yakubun karısıdır. Bir senedenberi sanatoryomda yatan ve arasında evine gelen Ali Yakup, evvelki gece saat 23 te evine gelmiş, yatak odasına girince, yabancı bir adam bulmuştur. Bunun üzerine hâdise polise aksetmiş, Hatice, Ali Akman ismindeki bu yabancı ile beraber müddeiumumiliğe verilmiştir. Çünkü celse mahkeme, suçu sabit görmüş her ikisini de hapse mahkûm etmiştir.

On Lira Para Cezası

Kadar matbaasının sahibi Parsih Apıkyan pazar günü Büyükdere'de bir gazinoda rakı içerken başka bir masada oturan bir ailenin kızlarına göz kırpmış ve sarhoş olunca da laf atmıştır. Bu yüzden aile reisiyle arasında bir kavga çıkmıştır. Sultanahmet sulh üçüncü ceza mahkemesi bu meşhur suçun dün davasına haklı Davacılar davalarından vazgeçmişlerdi. Hâkim, sarhoşluktan Parsih'i 10 lira para cezasına mahkûm etmiştir.

Pek yakında TÜRK Sinemasında ŞEN ÇOCUKLAR Moskova Artistlerinin Büyük Komedi

Müessif bir vefat

Esbak Şehremaneti mektupçusu ve Şirketler Komiseri ve İstanbul'da Havagazi ve Elektrik ve Teşebbüs - satı Smaie Türk Anonim Şirketi Meclisi İdare ikinci reisi ve Türk Anonim Elektrik Şirketi Memur - müdürü Ziya Özgen'in büyük kardeşi Arif Hikmet Özgen dün gece Adadaki evinde vefat etmiştir.

Cenazesi bugünkü Salı günü İstanbul'da indirilerek öğle namazı Teşvikiye Camiinde kıldırdıktan sonra Feriköy Mezarlığına defnedilecektir.

TEŞEKKÜR

Babamız sabık Sadrazam Ahmet Tefvik Paşanın irtihalinden dolayı ailemize mektup ve telgraflarla taziyet eden ve bizzat merhumun cenaze merasimine iştirak suretile ispatı müsaafat eylesen zevati kirama kalbi teşekkürlerimizi sunarız.

Zehra Moran, Ali Nuri, İsmail Hakki

BAYAN AFİFE

Avrupadan dönen Bayan Afife model şapkaları Ankara'da göstermeye başlamıştır.

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROSU TEPEBAŞI DRAM KISMI Salı günü akşamı saat 20 de MAKBET FRANSIYAT ROSU OPERET KISMI

Çarşamba gündüz, saat 14 de çocuk tiyatrosu FATMACIK. Akşamı saat 20,30 da DUDAKLARIM.

TAN

ABONE VE İLAN ŞARTLARI

	Türkiye için	Dışarı için
Bir aylık	1 50	—
3	4	8
6	7 50	14
1 yıllık	14	28

BİR İÇİN İKİNCİ ŞİRKETLERİNE MÜSADE EDİLMEDİR. KÜÇÜK İLANLARI DOĞRUDAN DOĞRU DAREMİZE ALMABİLİR. KÜÇÜK İLANLAR 5 SATIRLIK BİR İZAH 30 KURUŞTUR 5 SATIRLIK FAZLA İÇİN SATIR BAŞINA 5 KURUŞ ALIR. BİR DEFADAN FAZLA İÇİN VEKÜNDAR % 10 KURUŞ İNDİRİLİR. GÜNLÜK GECMİŞ NÜSHALAR 5 KURUŞTUR.

ALDANMAYINIZ!!!!

CHARLIE CHAPLIN (ŞARLO) nun

Tam mevzulu, uzun metrolu II kısımlık ve halihazırda bütün dünyada oynanan yegâne şaheseri

Asri Zamanlar

(Modern Times)

Namile yegâne ve bir tek filmi vardır.

Bu filme 28 Teşrinievvel Çarşamba akşamından itibaren

SARAY ve SAKARYA

Sinemalarında birden gösterilmeye başlanacaktır.

Bu namda başka bir film yoktur.

TÜRK Sinemasında muvaffakiyetle devam eden

LiLIAN HARVEY ve WILLY FRITSCH tarafından temsil edilen

Kara Güller

Görenlerin hayran olduğu filmi siz de görünüz.

İPEK Sineması Müdüriyetinden:

SAYIN HALKIMIZA

Sinemamızda göstermekte olduğumuz

LOREL — HARDI HINDISTANDA filminin münhasıran TÜRKÇE SOZLU olmasından dolayı kazandığı emsalsiz rağbetten cesaret alan sinemamız, bundan böyle asgari ayda bir defa kendi dilimizde film gösterceğini müjdelir.

Studyomuzda hazırlamakta olduğumuz

İlk büyük filmimiz

EHLİ SALIP MUHAREBELERİ'dir

YILDIZ ve ALKAZAR

Sinemaları

Yarınki Çarşamba günü matinerilerinden itibaren gösterecekleri dünyanın en büyük komik sanatkarı... ve kahkahalar kralı

ŞARLO'nun

En komik şaheseri olan 10 büyük kısımlık

ESKİ ZAMANLAR

Filmini görmeye koşan halkı istiap edemeyecektir.

Gece Yarısı

No. 68

Mahmut YESARI

— Sun'ullah bey için söylediklerini pek bilemem ama, Fofonun halası için de söyledikleri, doğrudur; eksiği var, ziyadesi yoktur.

İclâl, merakla gözlerini açmıştı:

— Sen, Fofonun halasını tanıyor musun?

İhtiyar kadın, başını salladı:

— Elbet tanırım. Dili diline, dini dine! der, başka şey bilmez.

İclâl, büsbütün merak etmişti:

— Peki, Fofo, halasını dinler mi?

Madam Zaruyi, gözlerini yumdu, dudaklarını sarkıttı; düşünür gibi durdu, gözlerini açtı, genç kadına durgun durgun baktı:

— Hanımım, şunu bilmelisin ki Fofo, çok akıllı kızdır.

İclâl, gülmüştü:

— Evet... Akıllı, tutumlu, becerikli bir kız.

İhtiyar kadın da sinsi sinsi gülmüştü:

— Evet, Fofo akıllı, tutumlu, beceriklidir. Peki, böyle akıllı, becerikli olan bir kız, bir genç kadın, namuslu olur da, bir ihtiyar halanın sözünden çıkmıyor. Bu kadar pisirlik

mi?..

Madam Zaruyi, gözlerini, İclâl'in gözlerine dikmişti:

— Hanımım, hiç burasını düşün-

dün mü? İşin bu tarafı, senin tuhafına gitmiyor mu? Tuhafa gitmiyecek şey de değil...

— Hakım var, madamcığim.

— Peki, sen, buna ne dersin? Ne düşünüyorsun?

İclâl, iki elini açarak güldü:

— Ne diyeyim? Ne düşünebilirim?

Fofoyu tanıyorum ama, tabii, iyizlerini bilemem. Benimki, ne kadar olsa, uzaktan ahbablık... Yaşlı kadın yutkundü:

— Oyle ise, ben, sırasıyla söyle-

rim. Hele şu mektubu bitir.

İclâl, güldü:

— Sahi; onu, unuttuk.

— Oku bakalım.. Daha neler yazmış.. Görüyorum ki Celil Mahir bey, akıllı, uslu konuşmasını da biliyor-

muş..

İclâl, içini çekti:

— Korkulacak kadar zekidir, kurnazdır

Madam Zaruyi de içini çekmişti:

— Ne fayda ki, aklını hep fesatlık için kullanır... Oku bakalım, hanımım. Ne de olsa, deli dosttan, akilli düşman iyidir.

İclâl, mektubu tekrar okumaya başladı:

— "Size, bunları niçin yazıyorum? Sizi, tehlikeden korumak, benim boynuma borçtur. Beni tahkir ediniz, hattâ yüzüme tükürünüz, ben, boynumun borcunu ödemekten geri durmayacağım. Çünkü, size yaptığım fenalıkları, ancak böylelikle — o da kısmen, — unutturabileceğim.

"Görüyor musunuz, affettirebileceğim! demiyorum. Bir kısmını unutturabilemek, benim için bir teselli olacaktır.."

"Fakat bundan başka, size, tehlikeleri haber vermeye de mecburum. Eğer size, Sun'ullahı sevmiş olsaydınız, araya girmeyi aklımdan bile geçirmezdim. Sun'ullah'a karşı bir zâfinız olduğunu da zannetmiyorum.

"Sun'ullah, sevilmeyecek bir genç mi?.. Yalnız Sun'ullah için değil, herhangi bir erkek hakkında, sevilir veya yabuh sevilmeyen, demek; kadın zevki, kadın duygusu, kadın zâfı hakkında bir ölçü sahibi olduğunu anlatmak demektir. Ben, böyle bir ölçü bilmiyorum.

"Yalnız bildiğim şu ki, siz, Sun'ullahı sevmiyorsunuz; ileride sevecek

misiniz?.. Onu da zannetmiyorum.

"Niçin bu kadar salâhiyetle hüküm veriyorsunuz? Buna, şaştınız.

"Onu da arz edeyim. Sun'ullah, sizin tipiniz değildir. Bunu okurken, muhakkak gülecek:

— Kendine yontuyor!

"Diyeceksiniz. Hayır, İclâl hanım, ben de sizin tipiniz değilim. Belki şeklim, halim, sizin gözlerinizi bir müddet aldattı. Fakat, siz, içli bir kadınsınız; sizin aradığınız tip, dürüst, doğru insan tipidir.

İclâl, gözlerini mektuptan ayırmıştı:

— Celil Mahir, sahi akıllı, uslu söylüyor.

Madam Zaruyi de tasdik ediyordu:

— Kulaklarım inanmayacağıma geliyor. Galiba, sizden sonra, kafasını taş vurmış olmalı.. İnsan kısmı başını taş vurmada akıllanmaz.

Genç kadın, mektubu okuyordu:

— "Size, olabilecekleri söyleyeyim. Siz Sun'ullahla evleneceksiniz. Evet, ben, tehlikeyi önceden haber vermiş olmama rağmen, onunla evleneceksiniz. Nikâhınız olacak, davetler yapılacaktır, ziyafetler verilecek. Bütün bunları daha olmadan, gözümle görmüş gibi biliyorum. Çünkü Sun'ullahı göstersen, caka tarafı vardır. Herkese gösterecek, öğünecek, bire bin katarak ağız dağıtacak, palavra savura-

cak.. Bütün bunlar, olacak..

"Benim, bu mektubu yazmam, bunların önüne geçemeyeceğim!.. Çünkü siz, bunu, bütün düşüncelerinize, yani akli seliminize rağmen, ve bana nisbet yapacaksınız.."

Kâğıtlar, İclâl'in elinden düşmüştü; kısa bir çığlık kopardı:

— Şimdi çıldırırım... Kafamın içinde imiş gibi, bütün düşündüklerimi söylüyor.

Madam Zaruyi de parmağı ağzında dinliyordu:

— Hanımım, ben de korkmaya başladım. Bitti mi? Hepsini bu kadar mı?

İclâl, mektubu eline aldı:

— Biraz daha var.

İhtiyar kadın, merakla bakıyordu: İclâl, tekrar okumaya başlamıştı:

— "Kime nisbet, yaparsanız, yapınız; bu, sizin bileceğiniz bir şeydir. Bununla da ikiniz ferahlayacak, onu da biliyorum. Lâkin ben, biraz önce de söylediğim gibi, vazifemi yapmaya mecburum.

"Size, vak'aları, hâdiseleri söyledim, düşündüklerimi de hulâsa ettim. Siz, artık, istediğiniz gibi hareket edersiniz.

"Mektubumu bitirmeden evvel, size küçücük bir nasihat vereyim. Bu söyleyeceğimi, dünyada en çok inandığınız bir insanın ağzından dinledi-

ğinizi zannediniz.

"Sun'ullah, sizinle evlenecektir. radan pek az zaman geçince, masraf kapıları açacaktır. Eğer, razı olursanız, mesele kalmaz. Pazar, malmız tükeninceye kadar bir rada yaparsınız. Şayet, siz, razı olmayacak olursanız, mahkemeye dü-

ve ayrılırsınız.

"Size nasihatim; paranızı, malınızı, bir hamlede yedirip tüketmeyin! Bazan israfa bile idareli olmalı.

"Bu mektubumu, okurken:

— Bunları, Celil Mahir mi söylüyor?

"Der ve şaşarsınız belki... Evet, bunları, Celil Mahir söylüyor!

"İclâl hanım, bütün yazdıklarımı söylediklerim, düşündüklerim, mesele, hepsi hakikattir. Ve bu hakikatleri öğrenmek, bana, çok pahalı mal oldu.."

"Çok pahalıya mal oldu; yarı namdan, babamdan kalan ve bir sayılan hayli yüklü bir mirasa, nihayet ahlâkıma mal oldu. Bütün bu maddî ve manevî sermayelerim, bittikten sonra gözüm açıldı.."

"Şimdi istiyorum ki, size de pahalıya otursamın.."

[Arkası var]

TAN

Gündelik gazete

Başmuharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak, kariin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün Meseleleri

Türkiyeyi Türklere tanıtan adam

Dün kitapçı önüne iki büyük ciltlik bir eser koydu:

"Anadoluda Türk âbideleri,"

Eseri şöyle bir karıştırdım. Ana dolunun muhtelif şehir ve kasabalarında bulunan bütün tarihi Türk âbideleri hakkında kıymetli, esaslı, ilmi bir etüt. Tarihi malumat, kroki-leri, fotoğraflarıyla. Müellifine baktım.

Albert Gabriel adında bir Fransız. Bu zat yirmi senedenberi Türkiyede imiş. Fransız sefarethanesine merbut Arkeologia kısmında çalışıyormuş. Türkiyeyi bir Türk gibi öğrenmiş. Anadoluyu kasaba kasaba, köy köy, tek başına dolaşmış. Anadolunun o yolsuz, hansız, ve konforsuz zamanlarında bütün zahmetleri gözüne alarak her âbide başında günlerce, aylarca uğraşmış, âbidelerin kroki-lerini yapmış, tarihini tetkik etmiş. Yirmi yıl süren bu devamlı, bu muannit ve bu akullara hayret veren çalışmanın semeresini iki büyük cilt halinde neşretmiş..

Eseri karıştırdırken Albert Gabriel'in yaptığı muazzam iş karşısında şapkamı çıkardım. Ve kendi hesabıma utandım, bize Türkiyeyi ve Türkleri bir ecnebi tanıttırıyor, diye..

Habeşistanı nasıl fethetmişler

Bu kitap, bize şimdiye kadar bilmediğimiz bir takım hakikatler ifşa ediyor.

General Bono'ya göre Habeşistanı zapteden İtalyan askeri ve İtalyan silâhı değil, İtalyan parasıdır. Daha 1934 tarihinden itibaren Adisababada tesis edilen, İtalyan sefa-

retî Romadan Habeşistana akan altınların bir tevzi merkezi olmuştur. Bütün kabine reisleri birer birer para ile satın alınmış, bütün sözü geçen adamlara rüşvet verilmiştir. Bu suretle kale içinden fethedilmiş. İtalyan orduları harekete geçtiği zaman artık kendi ülkelerine giriyorlarmış gibi pervasız, ve korkusuzdular, ve kendilerinden emindiler.

Politika artık hâyasız oldu. Eskiden hiç olmazsa kullandığı hileleri, oynadığı oyunları, yaptığı namussuzlukları gizli tutardı. Şimdi her şey açıkta cereyan ediyor ve böyle riyakârlıklara lüzum görülüyor.

Kapitalist memleketlerin bir oyunu

Kapitalist memleketler hariç pazarları kaybetmemek için paralarını düşürmeğe mecbur oldular.

Şimdi de gümrük kayıtlarını kaldırma, kontenjantöman usullerine nihayet vermeyi, dövizli serbest yapmayı düşünüyorlar.

Onların maksadı kendi fabrikalarına iş bulmak, sanayii buhrandan kurtarmak, ve gümrükleri kaldırmak suretiyle de ithal edilen malların dahildeki fiyatlarını düşürmektir.

Büyük sanayici memleketler buna tahammül edebilirler. Fakat sanayii ni yer kurmakta olan milletler de gümrük kayıtlarını kaldırır, içeriye ucuz mal getirmesine müsaade eder - se, haricin rekabetine dayanabilir mi?

Büyük sanayici devletler acaba küçük devletlere bir oyun mu hazırlıyorlar?

SAİT PAŞA

Kuvveti ve Zaafı

Hakkı ve Sa'it Paşa Kabinelerine Dahil Bir Nazırın Trabıuşgarp Günlerine Ait Hatıraları

Düşmana karşı Tarablusgarbın silâhla müdafaası hakkında Meclisi Vükelâda verilen karar, kumandan vekili miralay Neşet Bey'e tebliğ kıldandıktan sonra, Sadrazam Sa'it Paşa yeni kabinesinin teşkili işi ile meşgul olmağa başladı.

Bu vesile ile birlikte bulunduğum kısa müddet içinde çok yakından tanıdığım Sa'it Paşanın seciyelerinden bir nebze bahsetmek isterim:

Sa'it Paşa, bizim neslin uzaktan büyük adam olarak büyük makamlarda gördüğü, görmeye alıştığı simalardandı. Tarihimizin bu kısmı için faydalı görerek sırası geldikçe kayıt ve işaret edeceğim diğer bazı muasırları gibi tanıdık ve gördükten sonra inkisarı hayale uğradığım eski büyüklerden değildi. Eski idarî, malî, adif, islahat ve teşkilâtımız bir çok esasları onun ilk sadareti zamanında kurulmuştur. Resmî hayata, hususî gayreti sayesinde elde ettiği ırfan hamulesile girmiştir. Şûrayı Devlet başmuavinliği ile, eski Babâlide çalışmıştı. Anadolu İslahat Müfettişi Umumîliği maiyetinde kitabet vazifesi ile Anadolunun muhtelif yerlerinde dolaşmıştı.

Daha sonra Sakızlı merhum Müşir Esat Paşanın az devam eden sadareti zamanında Mektupçuluğunda bulunmuş, Esat Paşayı birçok hususlarda yüksek zekâsile tenvir ve ikaz etmiştir. O vakit sadaret tebeddülünden sonra diğer bazı nezaretlerde de mektupçuluk vazifesi başında çalışarak asrın mukbil vükelâsı nezdinde şahsî kabiliyetini tanıttırılmış idi.

Abdülhamit Padişah olunca başkâtip olarak saraya girdi. Saraydaki hizmeti hesabını, Meşrutiyetten sonra aleyhinde vâki olan birçok neşriyate karşı yazdığı cevaplarla vermiştir. Sa'it Paşa saraydan ayrıldıktan sonra az zaman zarfında Adliye Nazırı ve Sadrazam oldu. Abdülhamit

devrinin bitmek tükenmek bilmiyen engellerle senelerce çarpıştı. Bu savasta karşısına birçok düşmanları ve birtakım ahlâksızlar da çıktı. Abdülhamide muttasıl jurnallar yaydırıyordu. Mütemadiyen sualler ve istizahlar karşısında huzurdan mahrum kalıyordu. Ne ikbal mevkiinde ve ne de idbarda bir saat rahat yüzü görmemişti.

Bundan sonraki hayatı yine birçok sadrazamlıklarla dolu ise de hiçbirinde bir gün bile geniş nefes alamamıştır. Kendi hayatını, hattâ ailesinin hayatını daima tehlikeye maruz görmüştür.

Neden sonra, kendi teşebbüsü ile bir ecnebi lisanını da elde etmiş ve Garp malumatı sayesinde bir kat daha incelmış ve ruhça güçleşmiştir.

Uzun zamanlar evinde yarı mahbus bir felâket hayatı geçirmişti.

Meşrutiyet ilân edilince, o da birçok istibdat felâketzedeleri gibi Hürriyet havasını te-neffüs ederek yeniden hayata kavuştu. Meb'usan intihalatı, âyan tayinleri sırasında Sa'it Paşa eski Meşrutiyetin ölümünden dirilen birkaç âyanından biri idi.

Eski sadrazamlardan Kâmil Paşanın Meşrutiyeti takip eden ilk

sadareti sırasında Sa'it Paşayı Âyan Meclisi Riyaseti kürsüsünde görüyoruz.

Sa'it Paşa riyaset kürsüsünde bütün kudret ve talâkatını kullanıyordu. Kendisinde büyük bir tahlil kudreti vardı. Muhtelif reyleri topluyarak birçok söz kümeleri arasından hatilerin tam maksadını ayırıyordu. Bunları kısımlara tasnif ederek rey'e koyduğu sırada bir de [bu şık vardır] diye kendi şahsî mütaleasını ortaya atıyordu. Bütün Ayan azalarını, zekâ ve mahareti sayesinde, istediği meselede kolayca zati rey'i üzerinde topluyabiliyordu.

Sa'it Paşa, İttihat ve Terakki Cemiyetinin Meşrutiyeti istihsalde, nasıl bir ruhla çalıştığı pek güzel takdir ediyor ve Cemiyetin erkânına karşı büyük bir muhabbet besliyordu. Samimi olarak Cemiyete karşı gösterdiği temayülü, ben bütün resmî ve hususî münasebetlerimde hissediyordum. Vaktin halk nazardaki sinleri ve tecrübeleri dolayısıyla nasılsa iki siyasi kutpu addolunan Sa'it Paşa ile Kâmil Paşa bu hususta birbirinin tam zıddı idi. Kâmil Paşa, Cemiyet ve erkânı ile baştanberi hiç anlaşamamıştı. Çoklarının vatan rabetaları çok meşkûk, ahlâkları düşük olan İtilâfçılara kapılmıştı. Küçüklüğe kadar düşmüş idi. Tesadüf, bu iki adamı, biri, ne ya-

parsa diğerine onun külliyan aksini yapmağı mukadder kılmıştı. Bütün siyasi hayatlarında birinin beyaz gördüğünü öbürü kara görmek derecesinde yanlışlığa düşmüştür. Sa'it Paşa belâğatle genç, ihtiyar bütün hasımlarını susturuyor, böylece İttihat ve Terakki Cemiyetinin prensipleri üzerinde yürüyordu. Kâmil Paşa ağzını açacağı yerde çenesini oynatırdı. Siyasi ve tarihi malumatna rağmen bu zatın bütün bilgileri maatteessüf kendi kafasında ve göğsünde kalmıştı. Yalnız Abdülhamit devrinde, ikinci sadaretinde yazdığı celâdetli arizeleri istisna etmek lâzımdır.

Sa'it Paşa, bütün bu yüksek meziyetlerle beraber siyasi vukufunu, icraat sahasında tatbik ederek ilk kudret gösteremiyordu. Yukarıda işaret ettiğim gibi Abdülhamit devrinde uğradığı meşum tazyikler, Sa'it Paşada, icraat mes'uliyetini göze alarak iş yapmak azim ve teşebbüsünü kırmış idi. Yaşının ilerlemesi ve muhtelif hastalıkların sebep olduğu ruhi hitatı da hesaba katınca, son senelerde Sa'it Paşa ancak kendisiyle iyi görüşüllü muhtelif mevzular üzerinde fikir ve mütaleasından iyi istifade edilir bir şahsiyet olmaktan ibaret kalmış idi.

İşte üzerindeki bu ruhi hal ve şartlar içinde yeni kabinesini teşkile koyulmuştu. Hakkı Paşa kabinesinden kendisine intikal eden nazırlar, İttihat ve Terakki Cemiyeti azasından ve esasen taniyıp sevdiği insanlardandı. Bu zevatla çalışmağı tercih ediyordu. Yeni adam intihap etmekten ve onlarla uzun müzakere ve anlaşmalara girişmekten pek ziyade ictinap ediyordu. Belki de fazla yorulmak da istemiyordu. Eski kabine azalada arasında iki zümre vardı: Esat Paşanın Sadrazam Hakkı Paşaya teb'an ve kat'iyen çekilmek isteyenler ve yeni Sadrazam Sa'it Paşanın teklif ve ısrarla kalmağı meyledenler..

Fakat işin en müşkülü: Rifat Paşanın Paris sefaretine tayini üzerine Hariciye Nezaretini Sadaretinin son zamanlarında Hakkı Paşa vekâleten üzerine almıştı. Sa'it Paşanın şimdi Hakkı Paşa yerine Hariciye Nezaretine ait ağır mes'uliyetleri deruhde etmemesi imkân yoktu. Binaenaleyh ilk iş Hariciye Nezareti makamına münasip birini bulup getirmektir. İlk münakaşaların mevzuu bu meseleydi.

Bunun üzerine günlerce görüşüldü. Bu görüşmelerin Babâlide geceler kadar devam eden sıkıcı safhalarına benim gibi şahit olan ve elyevm hayatta bulunan arkadaşlar, müsbet bir netice vermeden nasıl büyük teessür içinde Sadrazamın yanından çıktığımızı şimdi bile elbette acı acı hatırlarlar.

Her şey çok güç ve geç büyü-yordu, fakat bir taraftan düşmanın Trabıuşgarp önünde savurduğu güller bizim beynimizde patlıyordu..

Sağlık Öğütleri

Eyüp Sementinin Sivrisinekleri

Mecidiyeköyünün karasineklerinden sonra Eyüp taraflarındaki sivrisinekleri, geçen gün TAN yazmıştı. O taraflar büyük bir sivrisinek akınına uğramış, halk kaymakamlığa, vilâyet makamına müracaat etmişler, oralarda peyda olan bataklıkların kurutulmasını rica etmişler.

Bakınız, bu iş karasinek içinde daha ehemmiyetli. Bizim memleketin karasinekleri insanı yalnız rahatsız ettikleri halde, sivrisinekler adamı sokarlar, canını acıtır. Hem de bazısı pek kurnaz olur. İnsana yaklaştığı vakit vızıldaması keser, birdenbire hücum ederek iğnesini saplar. Böyle kurnaz olmaları bile pek atik olurlar. İnsan vızıldaması önceden duysa bile kendisini müdafaaya vakit bulamaz.

Sivrisinek iğnesinin o kadar can acıtmasına sebep, sineğin iğnesini batıracağı yere ağzından zehirli bir madde bırakmasıdır. Bu madde sivrisineğin emdiği kanın pıhtılaşmasına engel olduğundan hayvan kanı kolayca hazmeder. Fakat o madde bizim canımızı pek ziyade acıtır.

Sivrisineklerin bazılarını böyle yalnız acıtmakla da kalmazlar. Sıtma hastalığına tutulmuş bir kimseyi soktukları vakit ondan hastalığı almış olduklarından, sonra hasta olmayanları sokunca hastalığı naklelerler. İstanbul sıtma memleketlerinden sayılmazsa da, sıtma nakleden anofel cinsinden sivrisinekler buradan daha soğuk memleketlerde bile bulunduğundan İstanbulda da başka yerden sıtmayla gelmiş adamları bu sinekler soktuğu vakit hastalığın burada da yayılması mümkündür. Gene sivrisineklerin naklettikleri sarıhumma, dank hasta-lıkları, bereket versin ki, memleketimizde bulunmadığından bizim sivrisineklerin hiç olmazsa bu suçları yoktur.

Sivrisineklerden kurtulmak için en iyisi şüphesiz onların yumurtalarını braktıkları durgun suları kurutmak, akar hale getirmek, bunlar yapılamazsa, o suların üzerine biraz gaz yağı dökmektir. On beş günde bir defa durgun suyun üzerine gaz yağı ince bir tabaka — bir metre mürabbat satha on santimetre mikâp nisbetinde — gaz yağı dökülünce, hattâ sürülünce sivrisinek yumurtaları boğulurlar.

Bu iş pek kolay görünürse de, durgun suların, bataklıkların sayısı çoğalınca hepsine lüzumlu olan gaz yağının miktarı da akla sığmayacak kadar sayıda ton olur. Bizim güzel İstanbulumuz ise, Avrupanın garp tarafındaki şehirler gibi, derli toplu bir şehirden ziyade her tarafa yayılmış ve uzanmış koca bir iklim olduğundan suların durgun olmasına, sivrisineklerin çoğalmasına pek elverişlidir. Onun için Eyüp semtindeki halk, kendilerini sivrisineklerden kurtaracak tedbirlerin acele tatbikini istemekte haklı olmakla beraber, oraya pek çabuk sıra gelebileceğini ben pek tahmin edemiyorum.

Şu halde, durgun suları kuruttu-cak tedbirler tatbik edilinceye kadar, halkın sivrisineklere karşı kendilerini korumaları daha kolay olur sanıyorum. Bir kere sivrisineğin sokmasından gelecek acıya karşı evde tentürdiyot yahut amonyak şişesini eksik etmemek lâzımdır. Gece için cibinlik tedbirini söylemeden hatıra gelir. Pencerelelere, kapılara ince delikli telden kafes sivrisineklere büsbütün engel olamasa da haylice önünü alır.

Sivrisinekleri kaçırmak için güzel bir tedbir de karanfil yağı sürmektir. Bu tedbir erkekler için pek uygun olmasa bile, Eyuplu bayanlar onu tatbik edebilirler. Karanfil yağının baharlı gibi kokusu sivrisinekleri kaçırsa da fakat erkekleri çeker. O halde o güzel kokunun himayesinde kadın erkek sivrisineklerden korunabilirler.

LOKMAN HEKİM

GÖRDÜĞÜM ŞEYLER

Sokakta Hastananelere Nasıl Yardım Edilir !

Arabanın üstünden düşer gibi yer atılıyor. Bu araba saman taşıyan bir araba..

Ne oldu diye dikkatle bakıyorum.

Oraya atıldığı yere çömeldi. Kimildanamıyor.

Bir doğrulmak istedi. Bu defa bir kirpi gibi büzülmüş olarak yere yuvarlandı.

Penceredeyim. Sokaktan geçen bir bakkal çırağı duraladı. Ve ona bakıyor, fakat uzaktan. Bir türlü yanına yaklaşmıyor.

Bakkal çırağının bir tarafa baktığını farkeden iki sokak çocuğu da oldukları yerde durdular. Yerde kıvranan insanı seyrediyorlar.

Daha iyi görülür belki diye, ben de yan pencereye gittim. Ben öteki pencereye gidinceye kadar, yerde kıvranan adamın etrafında epey bir kalabalık toplanmış.. Fakat kimse yanına yaklaşmıyor. O adamcağız insan dairesi ortasında kıvranıp duruyor.

Bu ne kadar zaman böyle sürecektir, anlamıyorum..

Hastanın etrafını saran insanların kalabalığı ziyadeleştirdi. Nihayet içlerinden bir hayır sahibi onun yanına yaklaşıyor, elle omuzuna dokunuyor. Bir şeyler mi soruyor, bilmem. Pencereyi açtım. Yandaki apartmanın kapıcısı karşımdaki kunduracı ile konuşuyor:

— Ne olmuş bu adama, sar'ası mı tutmuş?

— Bilmem..

Bir başkası:

— Sancısı varmış, diyor.

Temiz giyinmiş bir insan; kalabalığı yarıyor. Hastanın yanına geliyor. Ve onu o halde görünce köşe başında duran otomobillerden birini çağırıyor:

— Paramı ben veririm, al şunu, götür!

Diyor. Fakat şoför tecrübeli bir İstanbullu:

— Almam ben hastayı, diye cevap veriyor, cürüm değil, kaza değil, kan yok ki gittiğim hastaneden hemen hastayı alsınlar.. Sonra adam aksama kadar arabamda ve başımda belâ kalır.. Yüz lira versen ben başıma belâ satın almam.

Otomobil gidiyor Tabii temiz giyinmiş adam da ortadan kayboluyor.

Hasta, hâlâ kıvranıyor..

Ne olacak bunun sonu.. Fena sinirleniyorum. Ben de hasta olmasam hemen dışarı çıkıp, bir polise haber vereceğim..

Evde telefon da yok, kimse de yok, yapayalnızım..

Bu ara kalabalığım içinde mavi gömleklî, kara saçlı, zeki yüzü bir genç peyda oldu. Gürbüz omuzlarıyla sırayı yararak ilerledi. Hastanın yanına geldi. Onu görünce, lüzumsuz münakaşalara girişmeden kalabalıktan sıyrıldı.

Düşündüm:

— Her halde polise haber vermeye gidiyor.

Ve saate baktım, saat on biri on yedi geçiyor.

Bakalım ne zaman polis gelecek?

Gözüm pencerede..

Gömleklî delikanlı ile mahallenin ihtiyar bekleşisi.. (Bekçi baba) köşeden göründüler, saate baktım.

Saat on biri yirmi geçiyor.

İhtiyar bekçi, hastanın yanına geldi, ona bakıyor.

Bir şeyler soruyor ve sonra yaşından umulmayan bir sür'atle uzaklaşıyor.

Nereye gitti acaba?..

Kıvranan adam sakinleşti.

Oldü mü?..

İçimde müthiş bir ezâ var..

Nerede kaldı bekçi?..

İşte genç bir polis memurule birlikte geliyorlar. Hastanın yanındalar.

Saate bakıyorum.

Saat, on biri yirmi beş geçiyor.

Polis bir şeyler söyledi. Hastanın yanındaki kalabalıktan sıyrılan gençle bekçi eğildiler, yerde büzülmüş duran adamın birer koluna girdiler ve şimdi Etfal hastanesine sapan sokağı doğru ilerliyorlar. Saate bakıyorum. Saat on biri yirmi yedi geçiyor.

Sokakta başına bir felâket gelen bir insan görünce onu seyredeceğimize tedavi olsun diye başından aşağı su boşaltacağımıza bu işle meşgul olmak vazifesi bulunanlara müracaat etmek, on dakikada nakledilecek olan bir zavallım kaldırım üzerinde boşboşuna tam kırk dakika kıvranmasına mani olur ve daha insanî, daha medenî bir hareket yapmış bulunurduk.

Suat DERVİŞ

S P O R

Klüplerin kümelerine taksiminden çıkan ihtilâf şiddetlendi

Istanbul Futbol ajanlığı tarafından 936 - 937 futbol fikstürünü çekmek üzere davet edilen klüp muharrırları evvelisi gün mntaka merkezinde toplandılar. Fakat küme taksimi meselesinde ajanlıkla aralarında ihtilâf çıktı.

Yeni teşkilâta göre, ikinci ve üçüncü kümeye tefrik edilen klüp muharrırları 15 imzalı bir protesto mektubunu mntaka reisine verdiler.

Lik maçları arefesinde tahaddüs eden bu mesele etrafında bir muharririmiz mntaka reisi Fethi Tahsinle görüşmüştür. Muharririmizin sorduğu sualleri ve Fethi Tahsinden bu suallere aldığı cevapları sırasıyla yazıyoruz:

— Yeni lik teşkilâta başkanlığımızca tasdik edilmiş midir?

— Mntaka futbol ajanlığının yaptığı lik taksimatı ve teşkilâtı mahalli ihtiyaçlara uygun olmadığından başkanlığımızca muvafık görülmemiş ve keyfiyet ajanlığa bildirilerek yeni bir proje istenmiştir.

— Ajanlığın birinci kümedeki klüp sayısını sekize indirmek için sebep olarak gösterdiği, zaman ve fazla maç noktaları hakkındaki mütealezi nedir?

— Bir klüp, takımın senede yirmi iki maç yapması ancak vasat bir derece olarak görülebilir. Ummam ki bir klüp bu adedi fazla görmüş olsun. Diğer spor yapan memleketlerdeki maç adetleri bu iddiayı haklı gösterecek vaziyette değildir. Zaman meselesine gelince; önümüzde zaman çoktur. Müsabakalar geçen seneki şekil ile arada fasılalar da kalmak şartıyla mükemmelen bitirilebilir.

— Şu halde dün ve evvelisi günlük gazetelerle nesredilen fikstür tatbik edilmeyecek mi?

— Ajanın projesi mntaka başkanlığınca muvafık görülmediğini biraz evvel söylemiştim. Bunun tabii neticesi bu fikstürle maç yapılamıyacağıdır.

— Ajanlık bu fikstürle ısrar edip maçları oynatmak isterse vaziyet ne olabilir?

— Kurum nizamnamesi bu gibi hareketlere mâni olabilecek ahkâmı muhtevirdir. Dediğim gibi meseleyi fazla büyültmek doğru değildir. Mntaka başkanlığı, uhtesindeki vazifeleri tam bir bitarafî ile ve kat'iyen halle muktedirdir.

— Klüplerden bir kısmının bu lik teşkilâtından memnun olmayarak mntaka başkanlığına müracaat ettikleri söyleniyor. Doğru mudur? Doğru ise bu müracaata karşı ne yapılacaktır?

— Evet... Futbol oynayan klüplerin yüksek bir ekseriyetini teşkil edenlerin imzalarını havi bir müracaat varakası aldım. Dediğim gibi herkes mntaka başkanlığının tam bir bitarafî ile vazifesini ifa edeceğine itimat etmelidir. Ve nitelik yukarıda verdiğim birinci cevap bu sualinizde de cevabını teşkil etmektedir.

(Gazetemiz bu nazik meselede yalnız iki tarafın mütealezi ve noktai nazarını olduğu gibi yazmakla iktifa edecektir.)

İlk Asrî Stadyum Tamamlandı

Ankara'da yapılmakta olan Türkiye'nin ilk asrî stadyumunun 29 Birinciteşrine tesadüf eden Cumhuriyet bayramında büyük merasimle küşat resmi yapılacaktır.

Açılış merasimi münasebetiyle büyük bir atletizm müsabakası tertip edilmiştir. Atletizm federasyonu bu müsabakalar için memleketin her tarafından en kıymetli atletleri Ankara'ya davet etmiştir. İstanbuldan gülle ve disk için Veysi, 10.000, 5.000 için Rıza Maksut, yüksek ve üç adım için Polat çağrılmışlardır.

Açılış merasiminin daha fazla alaka celbetmesi için ayrıca Avrupadan tanınmış bir futbol takımının da getirilmesi düşünülmektedir.

Davutpaşa Gençler Birliğinden:

Birliğimizin senelik kongresi 18 - 10 - 936 pazar günü saat 10 da Birlik merkezinde aktedileceğinden ilişik üyelerin gelmeleri.

Mntaka Reisile Konuştuk, Bu Gidişle Lik Maçları Haftaya Başlamıyacak

Klüp muharrırlarının Futbol Ajanlığı yanında yaptıkları ihtilâflı toplantıdan bir sahne

Leviski, Galatasaray ve Fenerbahçe i'e oynıyacak mı?

İki Taraf Arasında Müzakereler Başlıyor

Ankara Gençler Birliği tarafından üç maç yapmak üzere Ankara'ya davet edilen Leviski Bulgar takımı şehrimizden geçenler gayri federe klüplerden Pera ve Şişli'nin iki maç yapmak teklifini kabul ederek seyahatini tehir etti, çumartesi ve pazar günleri bu klüplerle karşılaştı. Leviskinin kuvvetli birer ekip olan Pera ve Şişliye karşı elde ettiği galibiyet şehrimiz organizatörlerinin alâkasını celbettiğinden önümüzdeki çumartesi ve pazar günleri Galatasaray ve Fenerbahçe ile birer maç yapması Leviskiye teklif edilmiştir.

Daha henüz kat'î bir anlaşma yapılmamakla beraber para meselesinden çıkan ufak bir anlaşmazlığın halledilerek konuşmaların müsbet bir netice vereceği umuluyor.

Eğer bu maçlar tahakkuk edecek olursa lig maçlarından evvel bu iki klübümüzün nisbeten kuvvetli ve yabancı bir ekip karşısında ne derece muvaffak olacağı, aynı zamanda lig maçlarına çıkaracağı kadroyu nasıl tesbit edeceğini göstereceğinden çok enteresan olacağı şüphesizdir.

Romanyanın Amefo klübü gelmek istedi

Haber aldığımız göre, Romanya klüplerinden Amefo takımı şehrimizde iki maç yapmak üzere Fenerbahçe klübüne müracaat etmiştir.

İki klüp arasında cereyan etmekte olan muhabere bir anlaşma ile neticelendiği takdirde önümüzdeki haftalarda içinde bu takımı da şehrimizde göreceğimiz tabiidir.

Amefo Romanyanın eski bir Macar şehri olan Arad şehrinde bulunduğundan takımın kısmi azamını Romanyalı Macarlar teşkil etmektedir.

Hakem Komitesi Reisi İstifa Etti

Hakem komitesi reisi ve eski futbolcularımızdan Nüzhet Abbas futbol federasyonu ile arasında çıkan noktai nazar ihtilâfı üzerine matbuatta futbol işlerimizi tenkit hususundaki serbestisini muhafaza etmek için uzun zamandır başında bulunduğu hakem komitesi riyasetinden istifa etmiştir.

Leviskinin ilk yaptığı maçlardan bir görünüş

Ankara'da Çanakkale Kupası Maçları

Çanakkale kupası için geçen hafta karşılaşan Gençler Birliği — Kırıkkale takımları 1-1 beraber kaldıkları rından bu pazar maç tekrar edilmiş ve oyunun ilk devresi sıfır, sıfır, ikinci devresi bir, bir tekrar beraberlikle bitmiş ve bu vaziyet karşısında maç on beşer dakikalık iki devre ile yarım saat uzatılmış ve havanın tamamen kararmaya ve topun güç görünmeye başladığı son dakikalarda Gençler Birliği birbiri ardına olmak üzere iki gol yapmış ve oyunu 3 - 1 galibiyetle bitirmiştir.

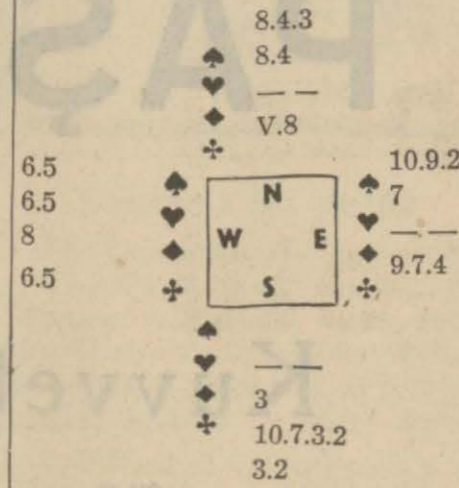
Ancak turnuvanın galibi olan Gençler Birliğine mev'ut Çanakkale kupası verileceği zaman Kırıkkaleli vaziyetin gayri nizamî olduğuna ve karanlık içinde futbol oynanamıyacağına itiraz etmişler ve vaziyet tetkik edilmek üzere kupa tekrar mntaka başkanlığına iade edilmiştir.

Futbol yüzünden bir yaralama

Balkesir, (Hususi muhabirimizden) — Pazar günü, koşu alanında bir yaralama hâdisesi olmuştur.

İzmirli mahallesinden 11 yaşlarında kahveci çrağı Mustafa ile 14 yaşlarında Ali, koşu alanında futbol oynarlarken aralarında oyun yüzünden kavga çıkmış, Mustafa, çakı ile Aliyi karından ağırca yaralamıştır. Yaralı hemen memleket hastanesine kaldırılmıştır.

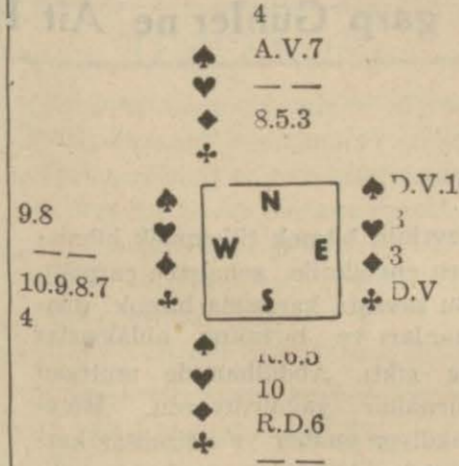
Briç Meselesi

Koz Karo. El yerde kalmıştır. (S) oynar ve bütün leveleri yapar. * Bu meselenin halli 15 Teşrinievvel Perşembe sayımızda çıkacaktır.

* Bu meselenin halli 15 Perşembe sayımızda çıkacaktır.

11 Teşrinievvel pazar sayımızda çıkan meselenin halli:

Koz Kör. (S) oynar ve bütün leveleri yapar.

Leveler:
1 — (S) karo (R) sını oynar, (N) trefl atar.

2 — (S) Karo (6) lısını oynar, (N) koz (V) si ile keser.

Bu levede (E) üç rekten birini atmak mecburiyetindedir:

a) Pik atarsa:
(N) pik oynar, (S) (R) ile alır, ve bir küçük pik oynar, (N) koz (A) 1 ile keser ve, derhal koz (7) lısını oynar ve son üç leveyi yapar.

b) (E) trefl atarsa:
(N) trefl oynar, (S) keser ve (S) evvel (R) ve sonra küçük pik oynar; (N) bunu (7) li ile keser. Nihayet (N) koz (A) mı oynar ve son trefli yapar.

c) (E) koz atarsa:
(N) trefl oynar, (S) keser. (S) kör (R) sini ve karo (D) sini oynar, (N) küçük trefl atar, ve son iki leveyi yapar.

Bir okuyucuya cevap
Heybeladada B. Semih tarafından sorulan suale cevap:

Eskiden müzayedeye peyleri levelerin kıymetlerine göre yapıldı. Mesela 3 pikten sonra 4 trefl denilemez di. 5 demek lazım gelirdi. Fakat on senedenberi müzayedenin levelerin sayılarına göre yapılmak kaidesi kabul edilmiştir. İki kozsuz üstüne üç trefl denilebilir. Arttırmam iki ortak veya iki muhassam arasında olmasının bir tesiri yoktur. Ortacağın veya muhassamın vurduğu peyi herhangi bir renkten bir leve fazla ile arttırabilirsiniz.

75 lik Babasını Vurdu

"Balkesir, civarında "Şamlı, nahiyesinin Lâyiroluk köyünden Hüseyinoğlu adıyla maruf yetmiş beşlik bir ihtiyar, oğlu İlyas tarafından av tüfeği ile ağır surette yaralanmıştır. Sebep meçhuldür. Carih tutulmuştur.

Ankara'da Atlısporun Koşuları

Pazar günü koşu udan bir görünüş

Ankara, 12 (Hususi muhabirimizden) — Türkiye Atlı Spor Klübü, pazar günü, Ankara'da av koşularına başlamıştır. Doktor Çekin'in idaresinde altmda klüpte toplanan azalar, doğ-

Japon Hikâyesi Karanlıkta Onun Sesi

Kiku Yamata'dan

Fikret Adil

Dadım Baya, tersine tuttuğum kitaplara daldığımdan ve gözlerim yerde olduğu halde gezintiler yapımdan endişelenerek gizlice amcamın haber vermiş, o da, bizi Tokyo'ya çağırılmıştı.

Halalarımın birisi de gelmişti. Onunla sayfiye hediyeleri teati ettik. Ben Hayama'da yapılan şekerli ekmekler verdim, o Nikko naneleri verdi. Çok sevimli davranıyor ve hiçbir telmihle bulunmuyordu. Buzlu bir buğday şerbeti içerken, bana karşı olan vazifelerinden bahsetti ve beni, yazı geçirmek üzere köşküne davet etti. Oteki halamla beraber gelip beni alacaklarını ve daha evvel de bir tarih tesbit edeceklerini söyledi.

Müthiş bir korkuya düştüm. Odamın yaza mahsus çıplaklığa sığınarak düşünüyordum.

Bu ziyaretten biraz sonra Baya geldi. Elinde bir paket vardı. Halam ona bir elbise hediye etmişti. Bana:

— Ojosama, dedi, bu ne demek? Muhterem halanız hiçbir vakit bu kadar eli açık ve bu kadar güler yüzlü olmamıştı.

Ona, alçak sesle cevap verdim:

— Baya, amcam bizi terk ediyor. Artık ona itimadım yok. Halamın gelmesine müsaade etti. Ne istediğini sormadım, hattâ davetini reddetmemi bile söylemedi. Korkuyorum.

Nisanım Naoyoshi, halam kızmasını diyor, mektup bile yazmıyor. Halbuki onu da aldatıyorlar. Kendisine haber vermemeli.

Ve kendi kendime soruyorum: Bizi müdafaa edecek kadar kuvveti var mı? Benim kıymetimle mücadeleyi mukayese edecek olursa, acaba fırtınaların enkazı üzerinde sadakatın mestisini bulabilecek derecede beni seviyor mu?

Etrafımda gizli gizli şeyler dönüyor. Yapayalnız kalıyorum. Bu yazın sonlarına doğru solup giden bir nebatın terk edilmesinden başka nedir?

Bir şey bulmak, emin ve doğru olan doğruya bir vasıta bulmak lazım. Dua için ellerimi çırpmadım, hiçbir ruha, hiçbir Allaha yalvarmadım. İnsiyakım, beni, ısran ve dişleri kenetlenen yaralı bir porsuk gibi yaptı.

Amcamla yemek yemek için yüzüme boya sürüyorum ve Baya'ya diyorum ki:

— Sokağa çık. Otomatik telefonla Nasyoshi'nin evini bul. Eğer nişanım evde yoksa onu bul ve buradan olan biteni söyle. Ona, genç hanımın ne yapmak lazım geldiğini sorduğumu ve emirlerine itaate amade olduğumu söyle.

Yemekte, amcam, halimde gördüğü iyilikten dolayı beni tebrik etti, ve halalarımın davetine temas etmeden, lâkayt bir şekilde sayfiyeye gideceğimizi bahsetti. Ayrılrırken, elini omuzuma koyarak dedi ki:

— Evlenme işine gelince, merak etme, halledeceğiz.

Ona iyi geceler ve istirahat temenni ettim. Odama çıktım. Yazlık yastıklarımın aralarına gömülmüş, başım, içi serin su dolu ve üzeri su geçmez bir bezle kaplı bir yastık üzerinde, Baya'nın dönmesini bekliyordum. Nihayet geldi. Ses çıkmadın, ödağacı yaktı, cibinliği

düzeltilti ve sonra, yassı topuzlu başını cibinliğin tülbendinin altından sokarak fısıldadı:

— Onlar da merak ediyorlarmış. Hattâ, bizim geldiğimizden haberleri olmadığı için Hayama'ya gideceklermiş. Hareket müsaadesi almak için muhterem pederinize müracaat etmişler. Muhterem halalarımın ve muhterem amcamızdan kurtulmak lâzım. Yalnız babanız dürüst ve açık olarak hareket ediyormuş. Muhterem halalarımızın an'aneleri yüzünden sizi feda etmek ve bedbaht etmek istemiyormuş.

Bu haberim olmyan hâdiselerden korkmakla beraber biraz hafifledim. Hayatım, börekler kabartan bir zeytinyağı denizine benziyor. Nihayet tehditkâr bir dalga yükseliyor ve ben bundan istifade edeceğim. Plâjlarımızda yapılan nami - nori sporlarını hatırlıyorum. Tam dalganın kalkıp yürüyeceği zamanı hesaplayarak onunla beraber atılmak lâzımdı. Dalga, beni, kolayca, zahmet çekirmeden sıcak kumlar üzerine bırakacak. Bütün an'anelerin, halalarımın hiddetlerinin, tereddütlerin kopacağı zamanda emniyetle hareket edeceğim.

Baya'nın bana daha söyleyecekleri var:

— Gece saat birde, buraya, sizin için telefon edecekler. Siz sadece dinliyeceksiniz, halanız ve amcamız duymasın diye cevap vermeyeceksiniz.

Yazın, evlerin iç kapılarına basit bambu perdeleri asarlar. Odadan çıkarken hiç görülmüş etmiyor ve bekliyoruz. Baya beni yelpazeliyor. Bazı sıcak geceler yanında geç vakitlere kadar kaldığı için, bu kimsenin nazarı dikkatini çekmiyor. Saat bire doğru kalıyorum. Baya önden gidiyor. Karanlık koridoru geçiyoruz. Oteki uçtaki telefona gitmek lazım. Yazlık, hafif evlerimizde her şey gıcırıyor. Koridordan, yağmur yağdığı zaman bahçeden geçen kedi gibi gıcırıyor ve çamardan telefonu açmalıyız. Ahizeyi alıyorum, bakıyorum. Orada sessiz ve derin bir gece var ve kendimi suçlu hissediyorum.

Birdenbire, karanlıklardan, onun sesini duyuyorum:

— Orada mısınız? Konuşmayın. Cevap vermek için sadece ahizenin kenarına vurunuz. Evet demek için yavaş, hayır demek için çabuk vurunuz.

Sağlarımdaki uzun firketeyi çıkarıyorum, vuruyorum:

— Duydum... Masako meselesi ciddileşiyor. Bütün bu meselelerden affinizi rica ederim. Size nezaketsiz gibi görünüyor. Fakat aynı kararada sabit misiniz? Benimle beraber olmakta devam edecek misiniz?

Hassas madenin üzerine yavaş yavaş vuruyorum.

— Sızden fena bir şey, haysiyetinize muğayır bir şey istemiyordum. Fakat belki istiyeceğimi biraz cesur bulacaksınız. Bu yegâne çaredir.

Gayet yavaş, fakat sarıh, iki darbe vuruyorum. Sesi kat'ileşiyor, ve emrediyor:

— Amcamızın tereddüt ettiğini görünce, babanıza gittim. Yarın sabah buraya gelip sizi alacak. Sizi buradan yedi saat ötede, bana ait bir eve götüreceğim. Böylece halalarımızdan kurtulacaksınız. Daha fazla konuşamıyacağım. Otomatik bir telefonda konuşuyorum, mükâle me müddeti bitiyor, söyleyiniz bana itimadınız var mı?

Daha yavaş darbelerle cevap veriyorum. Oyle ki, birisi duysa bile fareler bir şey kemiriyor sanacak. Şimdi boğuklaşmış olan sesi:

— Teşekkür ederim, teşekkür ederim.

Diyor ve mükâleme kesiliyor. Ahizeyi, yerine, kulaklarıma küpe taktar gibi itina ile asıyorum.

Onu görüyorum sandığım karanlıklar tekrar tenhalıyor. Orada hareketsiz kalıyorum, fakat Baya kolumdan çekiyor, mahsus biraz gülerültü yaparak ayrılmış gidiyor. Ben odama, cibinliğime ve yastıklarımın dönüyorum.

Sabaha kadar, karanlıkta, gözlerim açık, içinde onun sesinin aksettirdiği yeni bir karanlık dünya görüyorum.

SİYASÎ İFŞAAT

İtalyanlar Habesi
rüşvetle istilâ etti

İtalya - Habeş harbinin ilk safhasında Şarki Afrikada İtalyan ordusunun başkumandanlığını yapan Adua ile Makalleyi zaptettikten sonra başkumandanlığı Badogliyoya devreden Mareşal de Bono Habeş harbine ait hatıralarını neşretmiş bulunuyor. Hatıralar, birçok mühim ifşaati ihtiva etmekte ve Habeş harbinin mahiyetini aydınlatmaktadır.

Eserin en çok alâka uyandıran, hattâ birçok mehafilde "bir yıl durum tesiri" yapan tarafları da vardır. Bunlar İtalyan, harbi askeri muvaffakiyetlerle değil, fakat daha başka bir âmîl ile kazanmışlardır. Bu âmîl, İtalyan Habeşistana, harp başlamadan evvel, yağdırdığı rüşvetlerdir.

Mareşal de Bono bu nokta üzerinde çok mühim malumat veriyor ve rüşvet dağıtarak Habeşlileri elde etmek hareketinin nasıl idare edildiğini mufassal bir surette izah ediyor.

Eserin anlattığı ikinci mühim nokta, Habeşistana kimin tecaviz ettiğidir. İtalyanın ötedenberi güttüğü ve Cenevrede müdafaa ettiği dava, Habeşlilerin müz'ic bir komşu oldukları, ve İtalyayı daima rahatsız ettikleri, en nihayet İtalyan askerlerine arzu ve bu taarruzları tekrar ettikleridir. Halbuki Mareşal de Bono'nun eseri, İtalyanın bütün bu iddialarını tekzip ediyor ve asıl mütecevizin İtalya olduğunu gösteriyor.

Rüşvet Şebekesi

İtalyan Mareşali diyor ki: "Habeşistanda hakiki siyasi faaliyetlerimiz, 1933 senesinde başlamış bulunuyor. Bunun üzerine Adis Ababadaki sefaretimize bağlı olan bir siyasi daire vücude getirdik. Bu daire doğrudan doğruya Sinyor Musolini'den talimat alıyordu.

Bersaglieri kolordusuna mensup Ruggero dairenin başında çalışıyordu. Kendisi muhbirlerden müteşekkil bir şebeke vücude getirmiş, bunların vasıtasıyla halk reisleriyle doğrudan doğruya temas imkânını temin etmişti. Bu reislerle rüşvet veriyorduk.

Ruggero'nun iki yardımcısı kırk yıldanberi müstemlekelerde çalışan ve yerlilerle daima temasta bulunan iki ihtiyat zabiti idi.

Bol Para

Siyasi dairenin muhtaç olduğu para esirgenmiyordu. Gayet bariz neticeler alınmasın sebebi rinden biri de budur...

Mareşal de Bono daha sonra meşhur Afrika kâşiflerinden Baron Hrançetti'nin, ve eski Eritre valisi Sinyor Gasparini'nin bu işte, hiçbir kimsenin nazarı dikkatini celbetmeden, nasıl yardım ettiklerini ve ticari işlerle meşgul olmak süsü altında nasıl işler başardıklarını anlatıyor ve sonunda Habeşistanın her tarafına rüşvetler yağdırdığını ve 200.000 kişinin İtalya hesabına kazandığını anlatıyor.

3 Yerine 10

Mareşal de Bono'nun eserinde Sinyor Mussolini'nin imzasını taşıyan bir mektupta:

"Şayet Negüs bize karşı hücum etmek niyetinde değilse, biz bu işte önyak olmalıyız... deniyor ve daha sonra şu şekilde devam ediliyor:

"Benim kanaatime göre İkteşrinin sonuna, belki de Eylülün sonuna doğru taarruza geçeceğiz. Emrinin altında 300.000 kişi, 300 - 500 tayyare, 300 süratli traktör bulundur-

Mareşal de Bono ifşa ediyor:

"Biz harp yapmadık. Yalnız Habeşlere bol para dağıttık. Mussolini, bu işte Habeşten evvel davranmamızı emretti..."

MAREŞAL DÖ BONO

mak gerektir... "Tesrinievelin sonuna kadar üç fırka istiyorsunuz. Bunun yerine size on fırka göndermeyi düşünüyorum. Bu on fırkanın beşi nizami ordu fırkalarından, beşi de Kara gömleklilerin en iyilerinden teşekkül edecek. Bu Kara gömlekli fırkalar yapılan işin, halkın rizası ile yapıldığını isbat edecek..."

Eski Hata

"Beynelmil ihtilâflar (yani Milletler Cemiyeti ve saireye işaret ediyorum) karşısında işleri çabuklandırmak daha muvafik olur. Biz birkaç bin adam eksikliği yüzünden Adua muharebesini kaybettik. Ben bu hatayı işlemeyeceğim... İtalyan askerleri Eritre hududu -

Türkiyede Yeni Bir Devre: Bakım

[Baş 1 incede] Bazı yollarımız üzerinde yer yer beki kulübeleri vardı. Bunlar bakımsızlığın başbaşa bir heykeli idi. Kulübeler metruktü. İçinde hiç bir zaman bakım kolları barınmamıştı. Civar köylüler, kapısını, pencerelerini çıkarıp kaldırmayı mübah görmüşlerdi.

İsrafa uğrayan kıymetler

Yollar üzerinde gördüğümüz bakımsızlığa hayatımızın her şubesinde de tesadüf etmek mümkündür. Bakım sayesinde tabii ömrünü muhafaza eden makineler, ancak kırıldığı zaman dikkati celbeder, şurası, burası tamir edilir, öldüresiye çalıştırılır. Bu yüzden umumi hayatın ekser şubelerinde makinelî istihalden iyi netice almamamız, memleket tam mânasiyle makine devrine girememiştir.

Umumi binalarımızı, evlerimizi bir taraftan akmadan, yıkılmadan tamir etmek âdetimiz değildi. Koruma ve bakım ihtiyacı duymamak yüzünden birçok tarihi eserlerimiz çökmüş, yeri doldurulmaz kıymetler heba olmuştur.

Türkiyenin yeni yollarına tam mânasiyle, bütün netice ve faydalarıyla bakım ruhunun girmesi, yeni bir devrenin müjdecisidir. Bu güzel örnek bir defa hayatımıza girdikten sonra

nu 1935 Birinciteşrininin ikinci günü geçti. De Bono, Düce tarafından verilen emirlerin açık ve kat'i olduğu - nu, kendisinin de kısaca: — Pekâlâ!

Diye cevap verdiğini anlattıktan sonra umumi karargâha döndüğü zaman şu telgrafi bulduğunu anlatıyor:

21 Ağustosta Sinyor Musolini'den aldığı garip bir telgraf tan bahsediyor. Bu telgrafın Pariste toplanan ve Habeş nizamı hal için bir tesviye sureti teklif ettiği anlatılıyor. O zaman İtalya vukubulan teklifleri reddetmişti Sinyor Musolini telgrafında diyor ki:

"Konferans bir iş başaramadı. İş sen başaracaksın!"

Aynı sırada Mareşal şal de Bono Düceden hususi bir mektup aldı; mektupta deniliyor ki:

"Eylülün onundan sonra "raporunuzu aldım,, ibaresini ihtiva eden ve imzayı taşıyan bir telgrafi aldıktan 24 saat sonra ilerleme emrini veriniz. Maskal'a (Habeşlilerin yağmu - sonu dolayısıyla yaptıkları tayram). İşgal olunana topraklarda yeti - şiniz..."

De Bono, Mallenin sukutundan sukutundan sonra umumi karargâha döndüğü zaman şu telgrafi bulduğunu anlatıyor:

"Makallenin fethile Şarki Afrika - daki vazifenizin son bulduğuna inanıyorum..."

Mareşal de Bono ilâve ediyor:

"Düceye derhal cevap verdim. Ve geri çağırılmak yüzünden azanı hazırladığımı söyledim, fakat bu sözüm bir büyük yalandı!.."

Türk - Yugoslav

Ankara, 12 (TAN) — Türk - Yugoslav ticaret müzakerelerine bugün başlandı.

Aydın Hattı ve Dikkate Değer Rakamlar

Aydın hattının gayri safi hasılatı son aylarda mütemadi bir artma göstermiştir. Aylık rakamlar şunlardır:

1.395.506

Haber aldığımız göre, bütün devlet demiryollarının dört aylık hasılatı 9 milyon lirayı geçmiştir. Geçen senenin aynı aylarına nisbetle iki buçuk milyon fazla hasılat vardır. Hasılatın çoğu ticari eşya nakliyatından elde edilmiştir.

Görülen fazlalık, memleketteki iktisadi inkişafa en iyi ölçüdür. Bilhassa İzmir havâlisinde çok senelerdenberi misline tesadüf edilmemiş bir iktisadi hareket görülmüştür.

hiç şüphesiz her sahada sari tesirleri görülecek, bakım devresinin verimli ruhu umumi ve hususi hayatımızda gittikçe fazla yer tutacaktır.

Ali Çetinkayanın memlekete en büyük hizmetlerinden biri, hiç şüphesiz ki, bakıma ait bir teşkilâtı ilk defa olarak devamlı bir surette yürütmeye muvaffak olmasıdır.

Ahmet Emin YALMAN

Bir İncir Mağazasında Neler Gördüm

Yaşlı bir kadın, galiba etek, etek üstüne, giymiş, esasen şişman, büsbütün şişko görünüyor.

Esmere yüzünü çerçevesiz beyaz baş örtüsü üstüne renkli hesap işlenmiş.

Bir eli kalçasında, Ayağındaki takunyeleri yerlere çarpa, çarpa yürüyor ve kumanda vermeğe alışmış kalm bir sesle: — Yine ne duruyorsunuz... Ne bakıyorsunuz avar avar, diye bağırıyor. Haydi önünüze bakınız, iş kalıyor.

Biz içeri gireli beş saniye olmadı. Kocaman bir incir yığınının etrafında oturan işçi kadınlar da işte bu müddet içinde gözlerini bize çevirdiler ve dikkatlerini bize bağladılar. Elbet ki müessesenin, onların bu ataletinden ziyarı pek müthiş olacak... Beviz örtülü başlar, ellerindeki yemişlerin üstüne eğildi.

Burada çok kuvvetli bir koku var. Bütün ömrünce insanı kuru meyvedan tiksindirerek bir koku...

İleride bir kazan kaynıyor..

Birkaç erkek işçi, kapının tâ önünde bir yere istif edilmiş olan incirleri iki kulpu birer kovanın içine dolduruyorlar..

Ve bu kovaları alıp kaynayan kazanın içine daldırıyorlar. Bu suretle incirliklerden gelen ve sergide kurutulan incirler yıkanmış oluyor.

Biraz daha ileride harman sandığının etrafında otuz-kırk kadar kadın işçi oturmuş. Hepsinin başında beyaz örtüler. İncir seçip ellerindeki sepetlerin içine dolduruyorlar...

İki üç küçük çocuk ellerinde birer kova, arada bir kadınların yanından geçiyorlar. Kadınlar, ellerini bu kovaya sokuyorlar.

Yanımdaki arkadaşta soruyorum: — Kuzum bu ne suyu? — Tuzlu su, diyorlar. İnciri ayırmak için çalışan kadınların elleri yapışkan olur. İncir onu yakar... Onlar bu sularda yıkarlar. Yoksa eller parçalanır.

Ufak bir zenci çocuğu bir kenarda oturuyor: — Bu çocuk burada ne arıyor, diye soruyorum.

— Annesi çalışıyor, bırakacak yeri yok. Buraya getirmiş... Minimimi siyahı iki ellerini dizi üzerine koymuş uslu uslu duruyor. Yaklaşıyor ve yanaklarını sıkıştırıyor.

Yine kalın sesli usta başının kumandası yükseliyor: — Yine konuşuyorsunuz ha

Bakıyorum. İki genç işçi kız başbaşa vermişler, beni göstererek birbirlerine bir şey soruyorlar...

Anlıyorum, benim burayı ziyaretim bu çocuklara epey tekdir idditiyecek, buna rağmen çalışan kadınların birisinin yanına sokuluyorum, ve soruyorum: — Siz de evli misiniz. Sizin de çocuklarınız var mı?

İşçi kadınlarının yaşını tayin etmek pek müşkül. Gözlerine bakacak olursam henüz on beş yaşında, alnı ve dudaklarının kenarında kırk beş ile ellinin izleri var. Vücutu yirmi beş gösteriyor.

— Var ya, diyor, emzikte bir çocuğum var..

— Kocan nerede? O da çalışıyor mu?

— Askere gitti o.

— Çocuğunu ne yapıyorsun?

— Küçük kızkardeşime bırakıyorum.

— Kızkardeşin kaç yaşında, ona iyi bakabilir mi?..

— Bakar elbette, bu sene sekiz-

YAZAN: Suat Derviş

ni bitirdi...

— Annen yok mu?

— Yok. Ne anam, ne de babam.. Babam çalışırdı, öldü.. Annem tü-tünde çalışıyordu. Bir taraftan kahr, bir taraftan tütün, ciğerleri ağzından geldi. Evlere şenlik onu da gömdük....

— Emzikteki çocuğun kaç aylık?

— Altı aylık oldu, çarşamba gün...

— Bütün gün sen çalışıyorsun, o evde ne yapıyor?

— Yüz paralık süt alıyor, kaynatıp şişenin içinde bırakıyorum. Öyle geliyorum.

Yine gür ses yükseliyor:

— Bayan, onların aklı ermez... Eğer birşey sormak istiyorsanız, size ben malumat vereyim.

— Teşekkür ederim eksik olmadıyım. Bir kısmı bunları ufak kutulara dolduruyor. Ezilmiş olması matlûp olmıyan, nisbeten kalitesi fena incirlerin ambalajı da yaşlı ve sakat olan işçiler tarafından yapılıyor.

Genç bir adama yaklaştım: — Bu işi yaparken parmaklarınız acımıyor mu?.. diye soruyorum.

Bir an işini terkediyor. Ellerini bana doğru uzatıyor. Derileri çatlamış ve kemikleri eğrilerek parmakları çarpık çurpuk olmuş bulunan ellerini göstererek:

— İşte diyor. Bakınız, bu eller; parmakla incir ezmekten bu hale girdi..

Müessesenin paydos saati..

Kapımın önündeyim. İşçiler çıkıyorlar.

Ve tek açılmış kapımın önündeki iskemlesinden doğrulan iyi yüzü ve yaşlı bir kapıcı kapıdan teker, teker çıkan işçilerin üstünü başını arıyor. Müesseseden kuru meyva çalmasımlar diye...

Ben bu hale bakarken yanımdaki arkadaşta:

— Bu bana pek beyhude bir zahmet gibi geliyor, diyor. Burada çalışan insan ne kadar da aç kalsa kaynar sudan çıkıp buharı tüten meyvaların kokusundan öyle tiksindir, öyle nefret eder ki, herşeyi çalabilir, fakat bunu çalmaz.

Bu meyvalar güzel ambalajları içinden çıkarılarak, gümüş meyvalıklar içine konulup ondan sonra zevkle yenilir. Ve buradaki işçiler inciri muhakkak kabuğlarında yerler.

Ve ben ona hak veriyorum.

— Pek talihli kadımsın, nineciğim, diyorum, sana büyük lütfet bulunmuşlar. Yoksa doksandı gelen bir işçiyi hangi mağaza kabul eder..

Sevimli yüzünde parşümenleşmiş derilerini tiritir titreten ve dişsiz ağzını tamamiyle açan bir kahkaha ile güllüyor:

— Anam bana daima öyle söyledirdi.. Dünyanın en talihli kızı sensin, minarenden yuvarlansan dört ayak üstüne düşersen derdi..

Doksan yaşına, ve doksan yaşında karanlık bir köşede oturup akşam kadar çalışmasına rağmen

İzmir'den
Röportajlar

Bir incir mağazasından çıkan işçi kadının sepeti aratıyor

talihinden bu kadar memnun olan nikbin işçi kadının cesaretine ve metanetine ve kimbilir belki de hayatla istihza edebilecek kadar kudretine hayran oluyorum..

— Allaha ismarladık nineciğim, diyorum.

— Güle, güle kızım.

M

Mağazanın üst katında bir tarafta kadınlar oturmuşlar, kuru meyvaları büyük sandıklara istif ediyorlar, ince kâğıtlara sarıyorlar.. Başka salonda genç erkek çocukları incirleri ipe diziyorlar. Bir başka tarafta kuvvetli genç erkekler meyvaları parmaklarıyla eziyorlar. Bir kısmı bunları ufak kutulara dolduruyor. Ezilmiş olması matlûp olmıyan, nisbeten kalitesi fena incirlerin ambalajı da yaşlı ve sakat olan işçiler tarafından yapılıyor.

Genç bir adama yaklaştım: — Bu işi yaparken parmaklarınız acımıyor mu?.. diye soruyorum.

Bir an işini terkediyor. Ellerini bana doğru uzatıyor. Derileri çatlamış ve kemikleri eğrilerek parmakları çarpık çurpuk olmuş bulunan ellerini göstererek:

— İşte diyor. Bakınız, bu eller; parmakla incir ezmekten bu hale girdi..

Müessesenin paydos saati..

Kapımın önündeyim. İşçiler çıkıyorlar.

Ve tek açılmış kapımın önündeki iskemlesinden doğrulan iyi yüzü ve yaşlı bir kapıcı kapıdan teker, teker çıkan işçilerin üstünü başını arıyor. Müesseseden kuru meyva çalmasımlar diye...

Ben bu hale bakarken yanımdaki arkadaşta:

— Bu bana pek beyhude bir zahmet gibi geliyor, diyor. Burada çalışan insan ne kadar da aç kalsa kaynar sudan çıkıp buharı tüten meyvaların kokusundan öyle tiksindir, öyle nefret eder ki, herşeyi çalabilir, fakat bunu çalmaz.

Bu meyvalar güzel ambalajları içinden çıkarılarak, gümüş meyvalıklar içine konulup ondan sonra zevkle yenilir. Ve buradaki işçiler inciri muhakkak kabuğlarında yerler.

Ve ben ona hak veriyorum.

İzmir'de incir işleyen kızlar

Piyango keşidesi dün tamamlandı

Tayyare piyangosunun keşidesi dün bitirilmiştir. Dün kazanan numaraları evvelki günkülele bir arada aşağıda bulacaksınız.

İki yüz bin liralık büyük ikramiye 14741 numaralı bilete çıkmıştır. 20 bin liralık ikramiyeyi kazananlardan İstanbulda bulunanlar şunlardır:

Zindankapıda 6 numarada peynirci çırağı Marko, Beyoğlunda, Anadolu sokagında kahveci İranlı İsmail, Be-yazıtta Bakurcularda oturan Yerli mallar pazarı veznedarı Necdet, Be-siktasta da Şenlikdede oturan Talât isminde lise mezunu bir genç, Bunlardan Talât; dün Eminönünde Nimet gişesinden parasını alır almaz, evine dahi uğramadın doğruca Bü-yükükada gitmiştir. Talâtın para al-mak üzere geldiğini haber alan E-minönünde bir çok kişesler Nimet gişesinin önünü doldurmuşlardır.

Talât, beşer yüz ve biner liralık banknotları çantasına yerleştirmiş ve hemen bir otomobile atılarak vapu-ruya yetişmek üzere Büyüküka vapur iskesine koşturmuştur.

- 200 bin lira kazanan No. 14741**
- 30 bin lira kazanan No. 9641**
- 20 bin lira kazanan No. 1156**
- 15 bin lira kazanan No. 21044**
- 12 bin lira kazanan No. 21039**
- 10 bin lira kazanan No. 4173**
- 2 bin lira kazanan No. lar**
8032
24293
24754
- 1500 lira kazanan No. lar**
529 5471 6585 11630 12381
13767 16065 18203 19445 23409
- 1000 lira kazanan No. lar**
1270 1336 2638 2856 4905
4996 5592 10981 11260 11266
12296 13357 14898 14910 17592
24290 24776 27043 29459 29645
- 500 lira kazanan No. lar**

210	263	947	951	988
1116	1137	1347	2633	3111
3153	3323	3415	3705	4743
5020	5043	5719	5944	7084
7304	7539	7837	8237	8651
8794	8831	9830	9989	10487
10710	11081	11205	11275	11417
11780	11935	11972	11977	12806
13539	14363	14382	14646	14790
15405	15653	16435	16772	17167
17644	17772	17817	18440	18574
18606	19009	20076	10888	20993
21157	21471	21508	21681	21760
21864	21128	22616	23160	23290
23547	23832	23903	24714	24723
25081	25544	25637	25791	26052
26084	26124	26272	26562	26811
26912	27218	27387	27416	27613
28164	28279	28339	28750	29126
29330	29642	29872	29925	

481	569	892	1016	1633
1697	1846	1981	2002	2032
2123	2400	2508	2589	2652
3048	3595	4072	4426	5527
5670	6031	6086	6420	6820
8030	8649	8960	9543	9854
9949	10397	10432	10587	10714
11665	12365	12651	13095	13416
13670	13727	13823	14313	15610
15690	16541	16561	16766	16767
16911	17106	17664	17862	17973
18169	18371	18425	18515	18731
19302	19275	19136	19490	19686
19983	20481	21603	21625	21690
21902	22123	22328	22557	23056
24083	24204	24216	24310	25143
25438	25599	25632	25815	26205
26323	26482	26805	27040	27993
28608	28715	28906	28970	29829

197	553	616	779	797
896	1028	1047	1203	1250
1281	1936	2095	2121	2165
2190	2197	2198	2321	2459
2519	2723	2920	3016	3054
3057	3273	3690	3729	3748
3785	3839	3933	4327	4338
4346	4409	4721	5123	5141
5220	5226	5248	5376	5411
5686	5890	5911	5958	5976
6426	6908	6927	6994	7011
7045	7119	7464	7478	7481
7497	7609	7705	7764	7813
7859	7920	7942	8020	8161
8189	8195	8286	8317	8332
8442	8762	8854	8998	9243
9282	9301	9311	9398	9428

200.000 liralık büyük ikramiye 14741 e çıktı

Kazanan Numaraların İki Günlük Tam Listesini Neşrediyoruz

9530	9589	9636	9641	9755	12633	3039	21045	23030	10445
9846	9902	10041	10122	10154	12346	25566	8750	10787	25897
10195	10265	10318	10406	10568	2991	10914	814	29580	6865
10595	10649	10684	10707	10788	29190	18790	9868	25869	12795
11019	11040	11443	11577	11588	21029	23333	8299	25881	15985
11702	11868	11921	12000	12332	8274	7861	14288	28862	6408
12334	12442	12458	12698	12713	8105	11152	19512	3386	17524
12835	12949	13019	13026	13072	24785	25617	27346	20432	2018
13074	13116	13210	13421	13422	15172	17871	15609	16180	26988
13495	13661	13873	13956	13994	25236	13091	733	14942	20148
14010	14021	14097	14252	14333	18921	19634	13396	19598	8209
14353	14378	14398	14401	14443	20527	25611	17307	4550	19425
14489	14544	14806	14858	14879	9787	13399	8298	3602	8138
15450	15453	15692	15708	16018	15411	7193	11990	11898	7224
16123	16136	16395	16419	16420	5896	1953	12335	3382	11897
16473	16527	16577	16588	16646	13363	4843	5509	28693	7070
16881	16891	16974	16976	17149	15190	28151	27243	11517	14438
17327	17331	17481	17513	17570	23931	11884	15663	6038	15882
17831	17870	17885	17905	17988	8372	10737	11744	14735	17338
18139	18566	18658	18786	18791	17866	25766	14517	24624	693
18822	18848	19015	19050	19183	20284	6376	22881	6362	8201
19513	19542	20127	20302	20312	16575	5845	984	16356	26869
20401	20438	20554	20664	20681	5233	17321	17412	15120	12885
20729	20737	20778	20856	20873	10193	22738	4625	15800	19616
21275	21285	21297	21502	21543	4491	5997	12275	18498	14683
21551	21745	21820	21896	21901	3652	11008	17343	3715	13272
21983	22132	22437	22750	22827	5398	8637	16344	21489	5113
22902	22949	22954	23135	23182	20845	28716	11777	1601	23826
23201	23252	23291	23370	23492	18665	20600	19097	14297	10888
23532	23694	23781	23977	24007	231	16109	14868	15421	25461
24050	24303	24392	24475	24492	13170	4775	13987	369	25220
24617	24833	24848	25079	25325	22552	20420	11420	27984	12759
25331	25485	25531	25574	25899	21691	9523	19145	12749	4144
25941	25994	26049	26257	26354	22028	7271	20092	5737	20713
26493	26565	26591	26839	26898					
26982	27127	27159	27355	27388					
27451	27543	27706	27862	28093					
28106	28198	28403	28487	28561					
28574	28640	28744	28947	29010					
29066	29225	29257	29392	29408					
29589	29815	29860							

50 bin liralık mükâfat

Büyük mükâfat olan 50 bin lira şu numaralar arasında beşer yüz lira o-

628	837	879	960	1022
30	564	600	657	763
801	913	2083	158	271
312	361	421	513	714
846	883	910	3060	319
409	451	471	493	779
841	4004	63	329	344
50055	315	678	797	6002
28	99	112	520	342
772	810	864	7302	523
594	634	736	921	8055
57	128	261	316	463
522	519	719	761	942
979	959	9254	257	308
343	417	425	9432	881
10179	325	357	431	508
528	454	611	896	958
11373	531	773	805	848
886	12135	150	161	270
317	364	866	780	980
13013	178	234	382	555
555	801	886	14110	129
169	244	448	732	889
936	15073	279	481	727
788	897	918	919	977
16026	640	743	17163	222
434	492	502	646	733
753	839	865	697	18494
548	564	605	623	659
663	808	19259	321	344
715	771	933	964	988
20001	243	244	323	532
612	668	705	797	21191
277	322	340	344	632
829	859	869	982	22058
162	243	313	334	755
945	23043	99	130	186
523	621	644	24038	269
304	352	364	497	585
605	637	960	25120	230
256	298	413	421	737
26115	193	210	340	393
426	440	457	679	994
27020	231	385	409	374
727	747	28080	171	181
256	264	359	537	577
727	956	574	29090	298
453	716	814	876	952

3322	28481	15390	14098	14946
9824	1026	4607	11651	27177
14794	3117	29057	23281	10078
14809	16861	11862	25785	13583
26536	28212	21484	10891	22241
16067	2143	27710	13676	8005
8882	24099	25682	9971	1319
24537	6388	11503	1449	11546
2720	10625	23037	15575	16388

40 lira kazanan No. lar

arak taksit medilmiştir:

7084	27218	29872	5719	14790
28279	18440	15405	10710	210
7837	27613	2633	22616	11780
23832	11275	1367	1137	12806
951	3153	26811	21508	947
263	5020	21861	26272	17772
20993	18574	26562	26912	14363
14382	21981	15653	21760	3705
29330	29646	11977	5043	25637
20076	26084	18606	17167	9830
7304	13539	25544	26052	19009
8794	28164	23547	3111	9989
29929	23160	24723	28750	27387
10487	11972	11417	3323	1116
11081	8237	27416	7539	5944
988	22128	29126	28261	23290
8831	11935	20888	17644	25791
28339	8651	24714	4743	21471
16435	17867	3415	26124	25081
21157	11205	16772	23903	14646

Biletlerine hiç ikramiye isabet etmeyenler, onda bir hesabıyla birer buçuk lira ikramiye alacaklardır.

Mükâfatlar

Büyük ikramiye isabet eden 14741 numarının 20 aşağısı ve 20 yukarısı 500 lira, yani 10 da bir hesabıyla 50 lira mükâfat kazanmışlardır.

30.000 lira kazanan 94

YİNE TEK KOLLU! DAİMA TEK KOLLU!

Son Altıncı keşidede bir günde 4 BÜYÜK İKRAMIYE vermekle

Bayiler Arasında Yine Tam Rekoru Kırdı

- ① Sayın Müşterimiz Zindan Kapıda 6 numarada peynirci dükkânında çırak Bay Marko 14741 Numaralı biletle

200,000 LİRA KAZANDI

200.000 lira kazanan Marko paraları çantaya yerleştirdikten sonra Uğur Gişesi önünde

- ② Adres ve hüviyetinin mahrem tutulmasını arzu eden sayın müşterimiz bir harp malûlü 9461 numaralı biletle

30,000 Lira kazandı

- ③ Sayın müşterimiz Boğaziçinde Yeniköyde fırıncı bay Toros 21,044 numaralı biletle

15,000 Lira kazandı

- Sayın müşterimiz Kızıltoprakta Kördere sokak 43 numarada Bayan Mukbile 21,039 numaralı biletle

- ④ **12,000 Bin Lira Kazandı**

ADRESE ÇOK DIKKAT:

Eminönü, köşede, Tek Kollu Cemal Gişesi Sahibi

CEMAL GÜVEN

Telefon: 24093, Hiçbir Yerde Şubemiz Yoktur.

MARİ ANTUANETİN ROMANI

Yazan: Stephan ZWEIG Çeviren: Rezzan A. E. YALMAN

On Altıncı Lii Yaşlı Gözlerle Avusturyaya İlanı Harp Etmışti

— Otuz ikinci bap —

Dünya kurulalıdanberi her devletin tabii ettiği bir usul vardır: Dahilî harplerin fazla ilerlediği ve ortalığı sarıdığı zaman bunların önüne geçmek için haripten başka bir devlelele harbetmek...

Fransada bir dahilî harbin önüne geçmek için ihtilâlciler Avusturyaya ile harbetmek istiyorlardı.

On Altıncı Lii meclisin hakimiye-tini kabul etmekle kuvvetini tahdit etmiş, fakat kısmen olsun muhafaza etmişti. Bunu yapmakla bazı ihtilâl reislerine ihtilâlin artık bitmek üzere olduğu kanaatini vermişti.

Fakat buna ancak Lafayet gibi mahdut fikirler inanmıştı. Jirondenler gibi müfrit ihtilâlciler kanmamışlardı. Bunlar Krallığı kökünden bitirmek istiyorlardı. Bunun için de bir harp lâzımdı; Kralla milletin arasını açacak bir harp...

Kralın iki erkek kardeşi düşman ordularının başında idi. Kraliçenin kardeşi de gene Fransa ile harbedecek olan ordunun erkânharbiye reisi idi.

Mari Antuanet hissediyordu ki bir harp olursa bütünü mahvolacaktı. Neticesi ne olursa olsun bir harp onların aleyhine idi.

İhtilâl orduları komşu devletlerin İmparator ve Kral ordularına galip gelirse hiç şüphesiz ki Fransada artık bir hükümdar bulunmasını istemiyceklerdi. Aksi takdirde, yani ihtilâl askerleri Fransa Kral ve Kraliçesinin akrabaları tarafından idare olan ordulara mağlûp olursa gene On Altıncı Lii ve Mari Antuanet bundan mes'ul tutulacaklardı.

Fransanın galibiyeti ile tahtlarını, düşman ordularının galibiyeti ile hayatlarını kaybedeceklerdi.

Bunu bildiği için Mari Antuanet her mektubunda kardeşi Leopold'a harp vesilesi çıkarmasını yazıyordu. Ondan akıllı ve tedbirli hareket etmesini rica ediyordu.

Fakat Mari Antuanetin talih yıldızı çok sönmüştü. Hayat onun için baştanbaşa aksilikten ibaretti. Tam o sırada, Martın başında kardeşi Leopold hastalandı ve öldü.

Birkaç zaman sonra da Avrupada sulhü temin eden İsveç Kralı Gustav bir hain kursuna kurban gitti.

Artık İsveçte Fransadaki Krallık rejimine taraftar kimse kalmamıştı. Yeni Kral sulh ve Krallık taraftarı değildi. Yalnız kendi memleketinin hayrına çalışıyordu. Avusturyaya tah-tına geçen İkinci Fransuva da 24 yaşında tecrübesiz bir imparatordu. Mari Terezin dirayet ve zekâsından bir nebze bile tevaris etmemişti. Halası Mari Antuanetten gelen ve sulh isteyen mektuplara kayıtsızca bakıyor, hiç aldırımıyordu. Yakın akrabası olan bu kadim tehdit eden tehlikeler ona hiç tesir etmiyor-

du. Kendi kuvvetini arttırmaktan başka bir şey düşünmüyordu.

Fransada müfrit ihtilâli taraf, yani Jirondenler galip geldi. 20 Nisan günü On Altıncı Lii, bunların arzusunun mukavemet edemedi, gözlelerinde yaşlar dolu olarak Avusturyaya kralına harp ilân etti.

Kraliçenin bu muharebe hakkındaki neler duyduğunu kimse bilmiyor, kalbi hangi taraftaydı? Eski vatanında mı, yoksa yenisinde mi? Fransa ordusunun mu, yoksa Avusturya ordusunun mu galibiyeti için dua ediyordu?

Kral taraftarı müverrihler bu suallere işlerine gelen cevabı vermişler, ve birçok hatırat ve mektupları tahrif etmişlerdir. Buna rağmen gayet sarıh ve kat'i olarak anlaşılır ki Mari Antuanet bütün kalbilen Fransanın hezimetine ve Avusturyalıların galibiyetine taraftar ve duacı idi.

Bunu inkâr etmek kadar beyhude ve manasız bir şey olamaz. Inkâr etmek yalan söylemektir. Mari Antuanet evvelâ kraliçe olduğunu, saniyen Fransa kraliçesi olduğunu kuvvetle hissediyordu. Bundan dolayıydı ki kraliçeliğini muhafaza ve temin için çalışanlarla kalben beraberdi. Bu yolda çalışan taraf ta düşman ordusuydu. Fransızlar, Fransa kraliçeliğini elinden almak ve kocasını tahttan indirmek istiyorlardı. Her şey evvel tahtına ve tacına ehemmiyet veren bir insan nasıl onlarla beraber olabilirdi? Ana lisani olan almancaı unutmuştu. Fakat o aralık yazdığı bir mektupta: (Kendimi Avusturyalı hissetmekle bahtiyar ve mağrurum) diyordu.

Harbin ilânından birkaç gün evvel ihtilâl ordusunun planını ele geçirerek Avusturyaya sefirine vermişti.

"Artık Mari Antuanetin hisleri hakkında bundan sarıh bir delil olamaz Fransa kraliçesi için Avusturyaya bayrakları dost, Fransanın üç renkli bayrağı düşman bayrağıydı.

[Arkası var]

Muzadı taaffün ve deriyi takviye hassalarına malikiyeti Krem Pertevin bugünkü şöret ve şümülünün bariz delilidir.

Zayı — Çift yük arabamın 2727 numaralı plâkası kaybolmuştur. Yenisi alınacağından zayı plâkanın hükmü yoktur. Arabacı RIZA

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

Münhal Vukuunda tayinleri yapılmak üzere 30/9/1936 tarihinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü binasında icra kılınan Daktilo imtihanına iştirak etmiş bulunanlardan kazananların isimleri ve imtihan sıra numaraları aşağıya yazılmıştır. İhtiyaç hasıl oldukça sırasile adreslerine yazılarak davet edileceklerdir. "2113,,

İmtihan sıra No.	Adı
76	Kadriye
29	Fahire
83	Zekiye Rasim
60	Emine
18	Müfide Mustafa
68	Seher
70	Zahide
82	Mustafa Dikmen
65	Osman Karlı Ova.

İktisat Vekâleti, İç Ticaret Umum Müdürlüğünden:

Tasfiye halinde bulunan Memaliki Şarkije Fransız Bankası İstanbul Şubesinin tasfiye işini Emil Hrisopulos ve Alphonse Delaprison tarafından yapılacağı hakkında 8/7/1935 tarihinde tanzim edilen ilân gazetelerle neşredilmişti. Bunlardan Emil Hrisopulos 30/6/1935 tarihinde mezkûr Bankadan çekildiği bildirilmiştir. 24 - 5 - 1935 tarihinde Pariste yapılan vekâletname mumaileyhimin müştereken veya münferiden tasfiye işini yapacakları bulduğundan Banka ile alakası olanların İstanbul'da Galata'da Bahtiyar hanında No. 68 - 69 da Alphonse Delaprison'a ve icabında İktisat Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur

Talebe Yurdunda Dünkü Toplantı

Maarif Cemiyetine merbut Kadrgaadki Talebe Yurdunda dün büyüklere bir çay ziyafeti verilmiştir. Bu münasebetle Yurt gezilmiş, ihtiyaçlar tesbit edilmiştir. Yurtta halen 190 talebe vardır. Bunun 250 ye çıkarılmasına karar verilmiştir. Bu tahakkü kederse şimdi talebeden ayda almakta olan 3 lira daha indirilecektir.

BORSA

12 TEŞRİNİEVVEL PAZARTESİ

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	620,—	620,—
1 Dolâr	127,—	127,—
20 Fransız fr.	114,—	114,—
20 İsviçre fr.	565,—	580,—
1 Şiling	23,50,—	23,50
1 Florin	62,—	66,—
1 Kuron	30,—	32,—
20 Drahm	20,—	23,—
20 Lire	125,—	130,—
20 Belçik' fr.	80,—	83,—
20 Ley	13,—	16,—
20 Leva	21,—	23,—
Altın	1030,—	1032,—

Cekler

Londra üzerine	620,—
Newyork	0,79,20
Milano	15,02,90
Paris	16,95
Cenevre	3,43,58
Brüksel	4,70,25
Florin	1,48,58
Mark	1,98,50
Prag	21,77,4
Viyana	4,23,42
Stokholm	3,12,82
Madrid	7,32,25

İş Bankası

İş Bankası	81,—
" " N	10,—
" " H-milîne	10,—
Anadolu % 60	25,50
" " % 100	41,—
Sirketi Havriye	6,—
Tramvay	20,50
Bomonti Nektar	10,20
Terkos	2,—
Aslan Çimento	3,85
Merkez Bankası	95,50
Osmanlı Bankası	29,—
Şark Merkez Eczanesi	3,50

İstihrazlar

Türk Borcu I	23,95,—
" " II	21,95,—
" " III	22,00,—
Ergani A. B. C.	98,—
Sivas — Erzurum I	99,50
" " II	99,50

Tahvilât

Anadolu I ve II kupon kesik	43,80
" " III	46,90
" " Mümessil	46,80

Mısır tahvilleri

1903 II	111,—	112,—
1911 III	102,—	103,—

(*) Diğer paralar üzerinde muamele

Zayı — 146 numaralı motosikletin plâkası kaybolmuştur. Yenisi alınacağından zayı plâkanın hükmü yoktur.

E. KLAYIN

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk hâkimliğinden: Afif Türel tarafından Galatada Leblebici sokağında 19/1 numaralı yerde mukim Zaharya, Yani, Perikli ve Efronin ile Doktor İstelyanos Praşkova aleyhlerine açılan izaleyi şuyu davasından dolayı müddeialehlere gönderilen davetivelerin bunlardan Zaharya, Yani, Perikli ve Efronininin gösterilen yerde bulunmadığı ve ikametgâhlarının meçhul bulunduğu şerhile bilâtebliğ mübaşir tarafından iade edilmesi üzerine bit-talep yirmi gün müddetle ilân edilen tebliğat icrasına mahkemece karar verilmiş olduğundan muhakeme günü olan 5/11/1936 tarihine müsadif persembes günü saat 10'da yukarıda isimleri yazılı müddeialehler bizzat veya bilvekalâ mahkemede hazır bulunmadıkları takdirde haklarında grvaben muamele icra kılınacağı tebliğat makamına kaım olmak üzere gazete ile ilân olunur. (26409)

Radyo

Bugünkü program

İstanbul

Öğle neşriyatı — Saat, 12,30: Plâkla Türk musiki; 12,50: Havadis; 13,05: Plâkla hafif müzik; 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — Saat, 18,30: Çay saati, dans musiki; 19,30: Konferans: Dr. Ali Şükri tarafından; 20: Türk musiki saz heyeti; 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musiki ve halk şarkıları; 21: Plâkla sololar; 21,30: Orkestra: 1 — Veber; Jubel, avertür. 2 — Kosta; Bir Piyeronun Hikâyesi. 3 — Maskanyı; Iris operasından parçalar. 4 — Çaykovski; Yabangülü balesinden Adacyo. 5 — Mendelson; Şikero; Bir Yaz Gece-i Riyasından. 6 — Lehar; Tarlakuşu operetinden parçalar. 22,30: Ajans haberleri; 23: Son.

Günün program özü

Senfoniler:

21,10 Breslav; Orkestra, piyano. 21,30 Bükres; Georgeskonun idaresinde.

Hafif konserler:

10 Müzik; Halk programı. 19,40 Lâypzig; Hafif orkestra. 21 Budapeste; Salon orkestrası. 21,10 Kolonya; Halk musiki. 22, 10 Sottens; Orkestra. 22,55 Budapeste; Çiğnam musiki. 23,30 Hamburg; Popüler programı. 24,20 Viyana; Serenadlar.

Operalar:

21 Münih; Rossini'nin "Barbier de Seville". 21,40 Torino; Verdi'nin "Rigoletto", operası. 21,30 Paris P. T. T.; Chabrier'in "L'Étoile", operası.

Operetler

(2,10 Tuluz; Planket'in "Les cloche de Corneville".

Oda musiki:

21,10 Berlin; Kvartet (Brahmo, Dittersdorf). 23,20 Prag; Fübich kvarteti. 24 Budapeste; Trio.

Resitaller:

22,05 Königsberg; Piyano - Keman. 22,30 Lâypzig; Keman solo. 22,30 Varşova; Keman solo.

23,30: Breslav. 24: Münih. 24,15: Roma

HALKEVLERİNDE

Beşiktaş Halkevinden : Beşiktaş Halkevi gösterit grupunda çalışan arkadaşlara ilâveten daha birkaç bayan arkadaşlara lüzum görülmüştür. Arzu edenler, hergün Beşiktaş Halkevi sekreterliğine müracaat edebilirler.

Silko
ROMANIZMA
LUMBAGO
SIYATİK
ağrıları TESKİN
ve izale eder

HER ECZANEDE ARAYINIZ

İyi doğru ve esaslı olan
(TAM ATLAS) a
REKABET GÜÇTÜR
İkinci tabı yakında çıkıyor.
İkbal Kitapevi

Şark Demiryolları Müdüriyetinden Travers Satılma ilânı

Şark Demiryolları Türk Anonim Şirketi, 1937 senesinin ilk aylarında fazla olarak 10 bin travers daha almak hakkı hıyarı ile cinsleri şartnamede gösterilen evsaf ve şeraitte 20 bin adet mese ağaçından mamul travers satın almak arzusunda bulunduğunu muhterem halka bildirir. Bu satılma ile alakadar olacak zevatın daha fazla malûmat almak üzere nihayet 26 İlkteşrin 1936 tarihine kadar Sirkeci'de Şirket Müdüriyetine müracaat eylemeleri lâzımdır. İşbu satın almaya ancak berveçli peşin eli Türk lirası verenler iştirak edebileceklerdir. Bu meblâğ satınalma işi bittikten sonra sahiplerine iade olunacaktır.

Şark Demiryolları Müdüriyeti

İstanbul Gümrükleri Satış İşleri Direktörlüğünden:

Satış Müdürlüğünden: 1598 Mezat Kaimesi 1977 Kilo 593.10 Lira Piriç Adi Borunun 19/10/1936 günü saat 14 de İstanbul Gümrüğündeki satış salonunda açık arttırmaları yapılacaktır. Arttırmaya gireceklerden yüzde yedi buçuk pey akçesi ve ünvan tezkeresi aranır (2079)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

3 Adet yün bayrak 150 X 225
5 " " " 100 X 150
6 " " " 85 X 130
30 " " " 70 X 105
95 " " " 50 X 75

I — Şartnamesi mucibince yukarıda eb'adı gösterilen 139 adet yün bayrak pazarlıkla satın alınacaktır.
II — Pazarlık, 28/X/1936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
III — İsteklilerin tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona müracaatları lâzımdır. (2126)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

	Muhammen İlk teminat bedeli	
İlk okullar için 100 tane siyah yazı tahtası (Beherinin muhammen bedeli altı lira 50 kuruştur.)	650	48,75
İlk okullar için dört ayaklı 60 tane masa (Beherinin muhammen bedeli 8 liradır.)	480	36
İlk okullar için 100 tane yemek masası ile 200 tane banko	1000	75
İlk okullar için 400 tane sandalya (beherinin muhammen bedeli iki liradır) (Avrupa taklidi hezaren)	800	60
İlk okullar için 50 tane muallim kürsüsü (beherinin muhammen bedeli 8 liradır.)	400	30
İlk okullar için alınacak 50 tane yazıhane (beherinin muhammen bedeli 50 liradır.)	2500	187,50
İlk okullar için 200 tane dolap (beherinin muhammen bedeli 10 liradır.)	2000	150

İlk okullar için lüzumu olan miktar ve cinsi yukarıda yazılı masa, dolap ve saire ayrı ayrı açıklanmış ve konulmuşlardır. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No.lı kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubule beraber (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 27/10/1936 salı günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (I) (2124)

Karaağaç müessesesi işçilerine yapılacak 206 tane meşin önlük açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 412 lira fiat tahmin olunmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler kanunda yazılı vesika ve 30 lira 90 kuruşluk ilk teminat (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) makbuz veya mektubule beraber 19/10/1936 pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (1800)

Kartalda Rahmanlar mevkiinde 10 No.lı binaya tahrir komisyonunca takdir olunan 300 lira iradı gayrisafiyeinin tebliği için tanzim olunan ilk ihbarnamesi sahibi bulunan Viktoriyaya tebliğ edilme üzere aranmış ise de ne kendisi ve halihazır ikametgâhı bulunmadığından 1837 Bina Vergisi Kanunu talimatnamesinin 136 ncı maddesinin 2 fıkrasına tevfikan ilân edilen tebliğ olunur. (B) (2123)

Düşkünler Evi için lâzım olan kundura malzemesi açık eksiltmede talibi çıkmadığından pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi ve malzeme listesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. Bu malzemenin hepsine 1096 lira fiat tahmin olunmuştur. İstekliler 2490 No.lı kanunda yazılı vesika ve 82 liralık ilk teminat makbuz veya mektubule beraber (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 19/10/1936 pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (1845)

Zührevî Hastahklar hastanesine alınacak 50 tane karyola açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. Bu karyolann beherine 16 lira bedel tahmin olunmuştur. İstekliler 2490 No.lı kanunda yazılı vesika ve 60 liralık ilk teminat makbuz veya mektubule beraber (bir gün evveline kadar ilk teminatın yatırılması daha muvafık olacağı) 19/10/1936 pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (B) (1846)

Bir elinde Gül, bir elde Cam, geldin, Sakıya.
Hangisin alsam Gülü yahut ki Câmı ya Seni.
NEDİM

siz

MISKET

**ŞARABINI ALMAKTA
TEREDDÜT ETMEYİNİZ!**

FIATI: 70 Santilitrelük şişesi 55 Kuruş
2 Litrelük " 100 "

IHTAR: Küçük şişeler 10, büyük şişeler 15 kuruşa geri alınır.

İNHİSARLAR İDARESİ

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D. No.	Senti ve mahallesi	Sokağı	Emlak No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1927	Kasımpaşa Ahmet	Eyyühüm Ufak köprü	E: 17 Y: 15	Arsa	100 Açık Arttırma
2233	Bostancı Çatalçeşme	Çatalçeşme	E: 15 Mü. Harita 60	155 metre arsa	100 "
3931	" "	Bağdat caddesi	E: 18 Mü. Ada: 9 Harita: 142	120 metre arsanın 1/2 hissesi	200 "
4239	Büyükkada Yalı	E: İstavrinos Y: Palamut mahallen Çınar çıkmazı	61 Ada: 12 Parsel 6	40 metre arsa	160 "
4314	Uskudar Selman ağa	E: Karacaahmet Y: Hâkimiyeti Milliye cad.	E: 115 Y: 105	Arsanın 1/2 his.	150 "
4588	Heybeliada Yalı	E: Kuyubaşı Saka çıkmazı Y: Ergen çıkmazı	E: 11 Y: 11	31 metre arsa	40 "
4631	Uskudar Yenimahalle	E: Yeni mahalle cad-desi	E: ve Y: 68	38 metre arsanın 110/120 his.	55 "
6703	Galata Bereket zade	E: Kuyu ve Kemeraltı caddesi	E: 16-31-33 Y: 20-33-35	Ustünde odaları olan kâğır dükkânın eski 33 yeni 35 No. lı mahallinin 18/120 ve eski 31 yeni 33 No. lı mahallin 16/120 ve eski 16 yeni 20 No. lı mahallin 2/20 hissesi	500 "
8350	Samatya İmrahoz	E: Aksungurlu çıkmazı	E: 23 Y: 23-25	İki baraka ve bahçenin 47/80 his.	150 "
8370	Büyükkada Maden	E: Tepeköy	3 Ada 187 Parsel 10	70 metre arsanın 6/112 his.	10 "
8374	Büyükkada Karanfil	E: Karakol ve Hakim Y: Sakarya ve Kolbaşı Çeşme	E: 2 Y: 8/1 Ada 89 Parsel 10	86 metre arsanın 5734/23040 his.	60 "
8397	Yeniköy Panalya	E: Çeşme	E: 2-4 Y: 4	71 metre arsanın 2/6 hissesi	40 "
4868	Eminönü Rüstem Paşa	E: Taşçılar caddesi	E: 1-3 Y: 33/1-33/2	33 No. lı dükkândan medhali olan kâğır iki deponun 203/480 His.	1100 Kapalı zarf

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 23/10/36 tarihine tesadüf eden Cuma günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosıdır.

YÜN BATTANİYELER

Gelmiştir. Toptan satış yeri
Sipahi oğlu HASAN HÜSNÜ Bursa Pazarı
Sultanhamam 4 - 24, Beyoğlu İstiklâl caddesi 376

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN — Umumi Neşriyatı İdare Eden: S. SALİM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer TAN matbaası

GÖÇ MEVSİMİ

dolayısıyla Galatada Tünel Caddesinde 24 numaralı
Galata Mefruşat Pazarında

Mevcut linocum, muşamba, lâcivert ıstor, perdelikler ve sair mefruşata ait ucuz fiatlı ve dayanıklı malların çeşitlerini tetkik etmekteyiz menfaatiniz iktisastır.

Fizuli İ. Berkmen ve Y. Kilitis

Güzel Sanatlar Akademisi Direktörlüğünden:

Akademi malzeme inşaiye Lâboratuvarı için cer, taz-yik, inhina, bükülme makaslama ve salâbet... gibi kuvvetleri tayine mahsus 30 ton kuvvetinde bir tecrübe makinesi alınacaktır. Makinenin maruf bir fabrika masnâ-tından olması şarttır. Makinenin muhammen bedeli nakil, vaz ve tesis masrafı dahil- 6000 liradır. Muvakkat teminat akçesi 450 liradır.

İhale Cağaloğlunda yüksek mektepler muhasebeciliğinde 26-10-1936 günü saat 14 te açık eksiltme neticesinde yapılacaktır. Mufassal şartname Akademi direktörlüğünden bedelsiz alınabilir. (1877)

Tahlisiye U. Müdürlüğünden:

Fenerlerin mevkileri Muhammen Muvakkat bedelleri teminat Lira Kuruş

Çanakkale Boğazı haricinde ve Midilli kanalında Bababurnu mevkiinde "Bababurnu feneri,, Çanakkale geçidinde Bakırköyün güneyinde Galata sığılığında Galata Feneri

10,460 784 50
19,936 1487 70

Yukarıda muhammen bedelleri mevkileri yazılı iki adet fenerin inşaat ve mubayaasile yerlerine konulması kapalı zarf usulile ve 45 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

Karakterleriyle ruiyet mesafeleri fenni şartnamelerinde yazılı bulunan bu iki fenerin ihalesi 16 Teşrinisani 936 Pazartesi günü saat 15 de Galatada Merkez rıhtım hanının 4 üncü katındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnameler Tahlisiye Umum Müdürlüğünde "152,, kuruş mukabilinde alınacak ve teklif mektupları 16 Teşrinisani 936 Pazartesi günü saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine tevdi edilecektir. "1672,,

Istanbul Erkek Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Istanbul Erkek lisesi için 200 ton tüvenan kömürü açık eksiltme ile satın alınacaktır. Kömürün eksiltmesi 28/10/936 Çarşamba günü saat 10 da İstanbul liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonunda yapılacaktır. Muhammen fiat beher ton için 14 lira 50 kuruştur. İlk Teminat 217 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün mektep İdaresinde görülebilir. İsteklilerin Ticaret Odasının yeni yıl vesika ve teminat makbuzları ile gelmeleri. "2084,,

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden;

Çiftlik dahilinde inşa edilecek iki adet koyun ağırlı kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Keşif bedeli (7.443) lira (22) kuruş üzerinden (14.886) lira (44) kuruştur. Eksiltme 27 İlkteşrin 1936 tarihine rastlıyan Salı günü saat 16 da Bursa Baytar Müdürlüğü binasında toplanacak Merinos Y. Çiftliği inşaat komisyonunca yapılacaktır.

Muvakkat teminat miktarı (1.117) liradır. İsteyenler proje, malî ve fenni şartnameyi Çiftlik Müdüriyetinde ve Bursa Baytar Müdüriyetinde göreceklendir.

İsteklilerin şeraiti kanuniyeyi haiz bulunması ve 2490 sayılı kanun tarafatı dahilinde eksiltmeye iştirak eylemeleri ilân olunur. (2132)

Raflarınızdan..

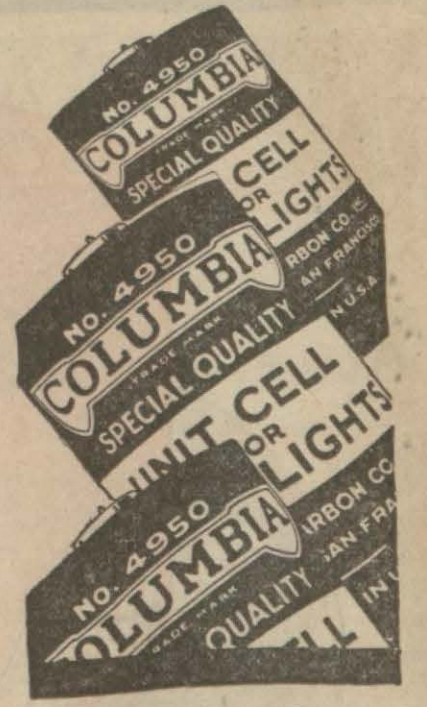
kalabalık eden ve ekseriya tehlikeli olan bütün mamulâtı kaldırınız! ve yerine şöhet kazanmış olan TURAN mamulâtı koyunuz.

HURMA - Hoş kokulu, yüksek kaliteli, her ihtiyaç için kullanılır bir ev sabunudur.

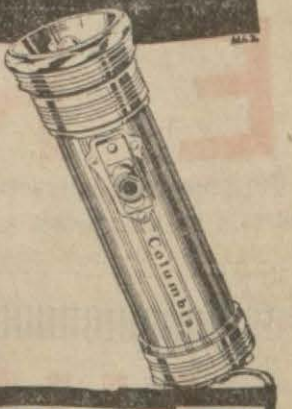
ECE - Mina, maden ve camdan mamul bütün esyaya göz kamaşdırıcı bir parlaklık verir.

TURSİL - Camazırları kendi kendine yıkar ve bütün kumaşlara parlak bir beyazlık verir.

TURAN TİF MAMULÂTI

DAHA KUVVETLİ
FAZLA DAYANIRLAR

COLUMBIA

ELEKTRİK PİLLERİ

VE
BATARYALARI

HER YERDE
SATILIR

AMERİKAN MAMULÂTIDIR

Edirne Asliye Hukuk mahkemesinden: Edirnenin Talâtpaşa mahallesinden Halil kızı Sabriyeye: Kocanız Sami tarafından aleyhinize açılan terk sebebine müstenit boşanma davasında; ikametgâhınızın meçhuliyetine binaen ilânen tebliğat icrasına karar verilerek davetiye ile dava arzühallerinden bir nüshası mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan işbu ilânın neşri tarihinden on gün içinde davaya cevap vermeniz ve muhakeme günü olarak tayin olunan 12/11/1936 Perşembe günü saat 10 da mahkemeye gelmeniz veya kanunî bir vekil göndermeniz tebliğ makamına kaim olmalısınız üzere ilân olunur. (26387)

KANZUK Öksürük Şurubu

En muannit öksürüklerle bronşit, astm ve boğmaca öksürüğünün kat'î ilâcüdür. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri sayıları dikkattir.

Bütün eczanelerde vardır?
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu, İstanbul

Hakiki LUMA ampulleri yalnız kırmızı or jinal ambalajları içinde satılır.

LUMA LUMA

Ampul sanayiinin en otoriteli ve üstün bir varlığıdır. En mükemme', en idareli, en uzun ömürlü ve en bol ışıklı

LUMA

Markasını taşıyan ampuldur. L U M A ' Y I kullanan :

LUMA nın Takdirkârı, LUMA nın hayranı olur.

ELEKTRON MÜESSESATI

Galata Voyvoda caddesi No. 58 - 60 - Ankara, Anafartalar caddesi No. 10

Hakikî Çam ve Kır Çiçekleri Esanslarından Yapılan Yeni icad

EREN KOLONİYASI

1936 senesinin şaheseridir. Eren kolonyasının birkaç damlası sinirleri teskin eder. Bilhassa kalb ve ciğerlere ferahlık vermesi itibarile çok sıhhi ve yepyeni bir kolonyadır. Eren kolonyasının 3 ilâ 5 gramı banyonu- zu çam ve kır çiçekleri ile ilkbare çevirir. Cildinize taze hayat verir, mis gibi kokutur. Deposu: NUREDDİN EVLIYA ZADE Ticarethanesi: İstanbul Bahçekapı

NİMET GİŞESİ

GÖRÜLMEMİŞ BİR REKOR!

Son keşidede çahi bir günde dört büyük ikramiye verdi

200.000

Beşiktaşta, Şenlik Dede mahallesi 14 No. da Bay TALAT 14.741 numaralı biletle kazandı.

30.000

İsmi vermek istemiyen bir zat 9.461 numaralı biletle kazandı.

20.000

Hereke istasyonu büfesinde Bay ŞERAFETTİN ve SEFER kazandı.

12.000

Henüz adresi malûm olmıyan bir zat 21,039 numaralı biletle kazandı.

Sayın müşterilerin yeni biletleri gelmiştir 1 liradan satıyor ve kıymetli hediyeler takdim ediyorum. Taşradan sipariş kabul olunur. Adrese dikkat

Eminönü No. 16 NİMET GİŞESİ Sahibi Hacı NİMET ÖZDEN.

TUNCAY Piyango Gişesi

Müşterilerinden gördüğü rağbet üzerine, gişesini bu kere modern bir şeki de tesis etmiştir. Sayın müşterilerinin ziyaretini bekler.

Bu son keşidede dahi 21.039 numaraya isabet eden

12.000 Lirayı Akay idaresinden makine müfettişi Bay NİHAT'a verdi

TUNCAY GİŞESİ Yılbaşında 500.000 lirayı Bay Fevzi'ye
21 nci tertipte 50.000 lirayı amele Hüseyin'e
" " 30.000 lirayı Bayan Adile'ye
" " 25.000 lirayı Bay Celâl'e verdi.

TUNCAY Gişesi toptan ve perakende satış yapar. Hemen müracaatla biletlerinizi alarak istifade ediniz.

Adres: Bahçekapı, Dördüncü Vakıf Han karşısında No. 61

istiklâl Lisesi

DİREKTÖRLÜĞÜNDEN

- 1 - Kayıtlara devam olunmak tadır.
- 2 - 7 nci - 10 ncu ve 11 nci sınıflarda neharî talebe için yer yoktur.
- 3 - İstiyenlere kayıt şartları bildiren tarifname gönderilir.

Şehzadebaşı, Polis karakolu arkasında. Tel. 2253/

KINOPRİN kaseleleri HER YERDE 7/2 KURUŞ
BAŞ-DİŞ-RHOMATİZMA AĞRILARILE GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİCİK İLAÇTIR

TIFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez: Herkes alabilir. Kutusu 55 kuruş

Kayıp - Edirne Orta okulundan aldığım şahadetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükümü yoktur.

Edirne askerlik şube kâatibi nezdinde ASAF

İŞTE BİR REKOR HARİKASI!

İki büyük ikramiye birden isabet eden istanbulda Bahçekapı pazarı başında 2 No

Malûl CEMAL GİŞESİ

200,000 LİRAYI

Müşterilerinden 14.741 numarolu bilet sahibi Bakırcılarda 62 numeroda Bayan HURİYE'ye

15,000 LİRAYI

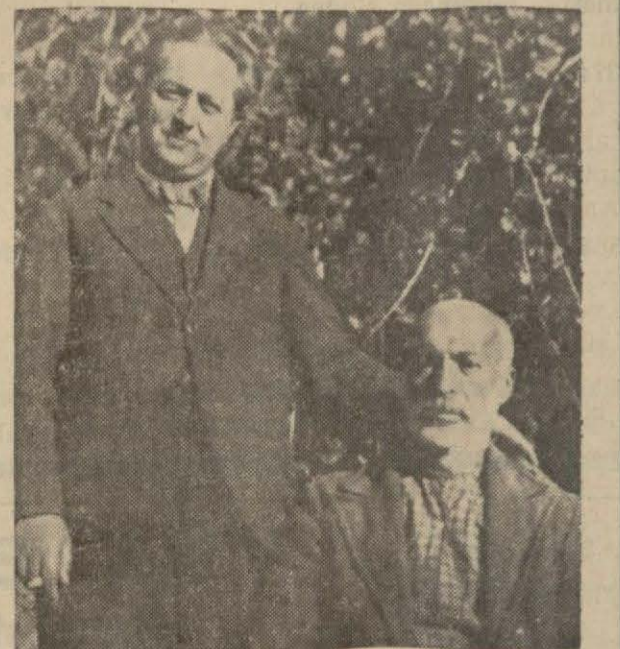
Müşterilerinden 21,044 numarolu bilet sahibi Beykozda, Akbabada bahçıvan Bay KÂZIM'a

Kazandı

200,000 Lira Kazanan Bayan HURİYE

Gişemden bilet alanlar günün birinde muhakkak zengin olurlar
DIKKAT: Biletlerinizi alırken GİŞEMİN FİRMASINI mutlaka okuyunuz

15,000 Lira Kazanan Bay KAZIM